

PRENUMERATA

Kurjera warszawskiego (wraz z codziennym bezpłatnym wydaniem porannym):
Rocznie rs. 9, półr. rs. 4 k. 50, kwart. rs. 2 k. 25, mies. k. 75.
Za odosłanie do domu w Warszawie dopłaca się miesięcz. k. 5.
Opłata za przesyłkę i koszt ekspedycji bezpłatnego wydania porannego na prowincję i do Czerwonej: rocznie rs. 3, półr. rs. 1 k. 50, kwart. k. 75, mies. k. 25.
Za granicą (z przesyłką jednorazową) miesięcz. rs. 1 k. 50.
Oddzielna przedpłata na jedno tylko wydanie Kurjera przyjmowana być nie może.

KURJER WARSZAWSKI.

Wychodzi i rozsyła się dwa razy dziennie na Warszawę i na prowincję. W niedziele i święta uroczyste wychodzi tylko rano, w poniedziałki i dni poświęcone tylko wieczorem.

ROK SZESZCZDZIESIĄTY SZÓSTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 8-ej rano do 8-ej wieczorem; w niedziele i święta od godziny 10-ej rano do 1-ej w południe.

OGŁOSZENIA.

Reklamy: za jeden wiersz garmontowy albo jego miejsce pierwszy raz 25 kop., za każdy następny raz 20 kop.
Nekrologja: za jeden wiersz 15 kop.
Zwyczajne ogłoszenia: za jeden wiersz petitowy albo jego miejsce pierwszy raz 10 kop. każdy następny raz 8 kop.
Małe ogłoszenia: za jeden wiersz pierwszy raz 2 kop., za każdy następny raz 1 1/2 kop.
Ogłoszenia do Kurjera warszawskiego przyjmuje także Biuro ogłoszeń Rajchmana i Frenclera ulica Senatorska nr 13.

Redakcja, Administracja i drukarnia: plac Teatralny nr 9. — Telefon Redakcji nr 126. — Telefon Administr. 114.

— Jutrzejsza uroczystość św. Feliksa Walejusza, męczennika, obchodzoną będzie w kościele św. Trójcy (po-trynitarskim) wotywą, o godzinie 11-ej zrana, po ukończeniu której pobożnym udzieloną zostanie absolucja jeneralna.

— W kościele św. Jacka (po dominikańskim) odprawioną będzie jutro, o godzinie 7-ej zrana, przed ołtarzem Matki Boskiej Różańcowej uroczysta wotywa z procesją, w czasie której odśpiewana zostanie litanja do Matki Boskiej, na intencję członków bractwa różańcowego.

— Jutro, o godzinie 9-ej zrana, w kościele św. Anny (po-bernardyńskim) odprawioną zostanie przed ołtarzem N. Marji Panny wotywa, z wystawieniem N. Sakramentu, na intencję arcybractwa cześci Niepokalanego serca N. Marji Panny, oraz nawrócenia grzeszników.

— W kościele św. Ducha (po-paulińskim) odprawioną będzie jutro, o godzinie 9-ej zrana, wotywa ku czci św. Stanisława Kostki, którego uroczystość przypadała w d. 14 ym b. m.

— Jutro, o godzinie 10-ej zrana, w kościele św. Marcina (po-augustjańskim) odprawioną zostanie wotywa na intencję tych wszystkich, którzy ofiarami swojemi przyczynili się do wyrestaurowania i przyozdobienia tej świątyni.

— Jutrzejszemi nieszporami rozpoczyna się w kościele Opieki św. Józefa (panien wizytek) nabożeństwo odpustowe ku uczczeniu pamiątki ofiarowania N. Marji Panny, przypadającej w dniu następnym.

Przegląd polityczny.

Wykazaliśmy wczoraj, że hr. Kaluoky, spodziewając się rychłego podniesienia przez Rosję kwestji ostatecznego uregulowania zgodnie z traktatem berlińskim unji bułgarsko-rumelijskiej, starał się wy-

przedzić ją podniesieniem kwestji tej w delegacjach węgierskich, a mianowicie w odpowiedzi na inspirowaną interpelację Falka. Nordd. allg. Ztg. zeznaje również, jak doniosła nam dzisiaj depesza berlińska, że kwestja unji ważniejszą jest w tej chwili, aniżeli wybór księcia na tron bułgarski.

Wątpimy, żeby to orzeczenie było szczerem i zgodnym z prawdą. Może chęć to raczej nadania łagodniejszych form głównemu problemowi, którego rozwiązanie zaostreć mogłoby stosunki wzajemne niektórych dworów. Stara to taktyka, nie tylko dyplomatyczna, ażeby rzeczą sporną odbierać charakter wysokiej wagi, a przynajmniej go kwestjom uboższemu. Ze sprawa wyboru księcia bułgarskiego przez mocarstwa dojrzewa, o tem zapewnia też sama Nordd. allg. Ztg.

Donosi ona, że „kwestja kandydatury na tron księcia w Bułgarii zbliża się do kresu swojego rozwiązania. Rosja wskutek wezwania mocarstw wskazała księcia Mingrelji, Mikołaja Dadjana, jako swojego kandydata, a wszystkie mocarstwa oznajmiły swą zgodę i zaprosiły księcia, ażeby wskazała drogę do uśmierzenia zatargu z bułgarskim zgromadzeniem narodowym. Uwzględnienie życzeń rosyjskich co do kandydatury na księcia dopomóż zapewne do usunięcia i tych trudności.” Post w tym samym przedmiocie powiada: „Z chwilą odkrycia w księciu Mingrelji kandydata Rosji na tron bułgarski sprawa tażejsza traci swój charakter miejscowy i przędzierza się w międzynarodową. Kandydatura rosyjska, według zapewnień półurzędowych, została przychylnie przyjętą przez mocarstwa. Wobec okoliczności, że książę Mingrelji nikomu bliżej nie jest znanym, gotowość ta mocarstw do uznania go jest dowodem uprzedzającej życzliwości dla Rosji.” Tak piszą dwa najbardziej zbliżone do kancelarii kanclerskiej organa w Berlinie.

W Paryżu mniej różowo patrzą na łatwość poro-

zumienia się gabinetów w tej kardynalnej sprawie. Według depeszy, otrzymanej dzisiaj przez nas z Paryża, nad Sekwaną posadzają Austrię o niechęć dla kandydatury ks. Mingrelji, a p. John Lemoine, protagonista prasy paryskiej, posadza o takąż samą niechęć, i to w pierwszej linii, nienawistną mu Anglię.

Zauważono w Berlinie, że ks. Bismark w czasie kilkudniowego swego pobytu w stolicy przyjmował na całogodzinne posłuchanie posła włoskiego, hr. de Lauvay. Wnoszący ztąd, że stosunek Niemiec do Włoch, który zachwiał się znacznie w ostatnich czasach sterownictwa polityki włoskiej przez p. Manciniego, poprawił się obecnie tak dalece, że o współdziałaniu Włoch z przymierzem austro-angielskim na widowni wschodnich problemów może na serio być mowa. Wynikałoby to i ze słów hr. Kaluokiego.

Z Rzymu donoszą w tej mierze do Politische Correspondenz: „Z niesłychanym natężeniem oczekują w tutejszych kołach politycznych i parlamentarnych oświadczenia, jakie ma złożyć w delegacjach hr. Kaluoky o stanowisku Austro-Węgier wobec kwestji bułgarskiej, o obecnym stanie rzeczy i postawie, jakaby stanęła monarchja austro-węgierska na wypadek stanowczej akcji ze strony Rosji. Opinia publiczna we Włoszech jest bezwzględnie przeciwna dalszemu posuwaniu się Rosji na półwyspie bałkańskim, a wszystkie bez wyjątku dzienniki doradzają rządowi, aby bezwarunkowo przyłączył się do tego mocarstwa lub do owych mocarstw, które zdecydowane są w danym razie oprzeć się polityce Rosji. Ponieważ tutaj mają to przekonanie, iż taka akcja północnego mocarstwa na wschodzie musiałaby w pierwszym rzędzie dotknąć interesów Austro-Węgier i że na taki wypadek przypadłaby monarchji habsburskiej rola przewodnia, przeto, jak się to samo rozumie, tutejsze koła niesłychanie są zaciekawione,

Podręcznik psychologii.

Na targu księgarskim ukazała się nowa książka naukowa, lecz znów... tłumaczona. Jest nią „Psychologia”, podręcznik Clark Murray'a, profesora filozofji w Montreal, przełożona przez pp. Henryka Wernica i J. Wł. Dawida (nakładem Teodora Pa-prockiego w Warszawie, 1887-go r.)

Rzecz dziwna! Posiadamy w Warszawie osobne, dziś już możne i szeroko rozgałęzione stronnictwo dziennikarsko-literackie, które wypisało między innymi na swym sztandarze jako główne hasła: pracę i wiedzę! które „reformuje” od lat dwudziestu i kilku nasze społeczeństwo za pomocą nauki, a mimo to wychodzą prawie same przekłady. Zwłaszcza w kierunku filozoficznym oglądamy się daremnie za dziełami oryginalnymi.

Cóż robią właściwie ci panowie, deklamujący bezustannie, aż do obrzydzenia: nauka, nauka, nauka! Gdzież są owoce ich—wiedzy? Nie byłoby rozumniej zabrać się do pracy i przyczynić się samodzielnie studjami do wzbogacenia naszej ubogiej literatury naukowej, zamiast marnować siły na drobne artykułki gazetarskie, na nudne polemiki, które ostatecznie nikogo nie obchodzą i na wymyslanie „oryginalnych” programatów, nieczytanych przez tych, dla których są pisane.

Trudnaż to tak bardzo dla fachowego filozofa rzeczą przetrwać wszystko, co dotąd zrobiono np. na polu psychologii, uporządkować sobie materiał i stworzyć podręcznik. Nieinaczej postąpił Clark Murray, autor bardzo dobrej kompilacji i przysłużył się nauce, ale nasi „uczeni” wolą uchodzić za zbawców społecznych, za proroków ludu, za poprawia-czów dawnego porządku.

Ten dawny porządek ostoi się mimo namiętnych na niego ataków, a przyszłe pokolenie zapyta: coście zrobili dla nauki, wy, którzyście się sługami jej

i wielbicielami mienili? Gdzie są wasze dzieła? Garść artykułów dziennikarskich, garść teoretycznych mrzonek pozytywnych, nie dających się zastosować w praktyce, to nie plan z tak obficie zapowiadającego się zasiewu. To tylko strzępy, wióry, to chuda sieczka, nie mogąca wystarczyć nawet koniom za cały pokarm.

Psychologja stanęła dopiero niedawno w rzędzie samodzielnych nauk. Tonęła ona pierwotnie, jak wszystkie inne, dziś odrębne umiejętności, w „nauce nauk”, w filozofji, była drobnym odłamem nauki uniwersalnej.

Wiadomo, że od wspólnej macierzy oderwała się nasamprzód matematyka, zależąca najmniej od doświadczenia. Już przed Chrystusem uprawiano w Grecji naukę liczb i wielkości osobno, po za granicami filozofji.

Za matematyką poszła fizyka, wiele jednak minęło wieków, zanim nastąpiło stanowcze oderwanie. Jeszcze Galileusz nazywał się „filozofem”, jeszcze dla Kartezjusza jest filozofja drzewem, którego „korzeń stanowi metafizyka, a pień fizyka”.

Stopniowo oddzielały się od „nauki nauk”: językoznawstwo, na które już epikurejczycy i stoicy zwrócili uwagę, etyka, biologia, psychologja i t. d. Obecnie poszarpano wspaniały niegdyś płaszcz filozofji starożytnej, ogarniający całą wiedzę, na mnóstwo kawałków, z których sili się każdy na wytworzenie z siebie odrębnej całości.

W pierwszej swej formie opierała się psychologja głównie na rozgadze i obserwacji wewnętrznej, dochodząc tą drogą przeważnie do pojęć czysto oderwanych, do t. zw. abstrakcji. Filozofowie badali zjawiska umysłowe więcej jako myśliciele pod względem logicznym, a mniej jako spostrzegacze. Psychologja więc dawniejsza zajmowała się uogólnianiem a nie faktami.

Ponieważ wyosobnienie się pewnej nauki polega na badaniu faktów, niezależnie od poglądów metafizycznych, przeto rzucano się w nowszych czasach na tę stronę „przedmiotową”. I nagromadzono tak

wielkie mnóstwo tych faktów, że powstała osobna literatura przygotowawcza. Badania nad mechanizmem wrażeń, nad warunkami pamięci, nad wyobraźnią itd., stanowią dziś już olbrzymi materiał, czekający na umiejętną dłoń, któraby go uporządkowała, odrębna wytwarzając naukę. Kiedy zjawi się ten Kepler lub Newton psychologiczny? nie wiadomo. Tyle pewna, że go dotąd pozytywizm nie wydał.

Ta nowa psychologja ma być nauką czysto spostrzegawczą dziedziną jej: zjawiska, ich prawa i najbliższe przyczyny. Duszę wysunęli pozytywści po za obręb naukowości, jako rzecz niepochwytą, niedostępną dla eksperymentu. Tak samo trzyma się i biologia zdala od tajemnicy życia, choć jest nauką o niem, i fizyka nie wnika do istoty materji. Badają one tylko objawy, fakta, czyli dorzucają do góry istniejącego już materiału świeżą garść nowych spostrzeżeń.

Protoplastą tego kierunku psychologicznego jest, jak wiadomo, John Locke, ojciec całego empiryzmu nowoczesnego w ogóle. Myśli jego rozwinęły w dalszym ciągu: Hartley, Hume, Brown, Priestley, James Mill, a ustalili je współcześni spostrzegacze.

Ma się zozumieć, że pozytywści wpadli w drugą jednostronność, gdyż zbieranie faktów nie może być nauką. Trzeba połączyć metodę podmiotową z przedmiotową, bo dopiero wtedy powstanie jakaś całość.

Clark Murray wstrzymał się zupełnie od tonu polemicznego, wysuwając swoje osobiste poglądy po za nawias książki. Postąpił sobie bardzo rozumnie, gdyż nie może być celem podręcznika naukowego wtajemniczać ucznia w chwilowe spory, różnice i przemijające prądy.

A podręcznikiem jest przede wszystkim jego dzieło, co też oświadcza sam w „Przedmowie”, mówiąc: zadaniem niniejszej książki jest zapoznanie początkującego z nauką psychologii i temu celowi poporządkowano wszystkie inne, do jakich posłużyćby mogła. Wprawdzie kładzie i on główny nacisk

jakie stanowisko zamierzają zająć Austro-Węgry wobec wypadków na półwyspie bałkańskim.

Ponieważ zaś w Rzymie mają najzupełniejsze zaufanie do polityki pokojowej Austro-Węgier i są tego przekonania, iż mocarstwo to, nie dążąc do nabytków terytorjalnych, pragnie wszystkie swoje siły użyć jedynie i wyłącznie dla popierania interesów zachowawczych i utrzymania pokoju europejskiego i że tylko w ostatecznym razie, po wyczerpaniu wszystkich środków pokojowych, zdecydowałoby się uciec do oręża i ponieważ dalej w tutejszych dyplomatycznych sferach mają jaknajlepsze wyobrażenie o politycznym rozumie hr. Kalnekego i świadomi są tego, że jasno i spokojnie zapatruje się na sprawy, a przytem jest bardzo zręcznym mężem stanu—silnie tedy wierzą w pokojowe załatwienie obecnego położenia.

Przezorno słowa, jakie cesarz Franciszek Józef wystosował do członków wspólnej delegacji, ożywiły nanowem te nadzieje i osłabiły wrażenie, wywołane przemówieniem obu prezydentów wspólnego parlamentu. A że tak jest istotnie, świadczy fakt, iż kurs renty, który spadł nieco po ogłoszeniu przemówień dra Smolki i hr. Ludwika Tiszy, podniósł się znowu, gdy nadszedł tekst orędzia monarszego. Są tutaj przejęci przekonaniem, że Włochy także w kwestji bułgarskiej działać będą z Austro-Węgrami w najzupełniejszym porozumieniu i że serdeczne stosunki, jakie istnieją pomiędzy oboma temi państwami, wytrzymają próbę i przy tej sposobności.

Podczas bankietu zachowawczego, jaki odbył się w ubiegłą sobotę w Colston, wygłosił sekretarz stanu dla Irlandji, sir Michał Hicks Beach, mowę, która w nader przyjemnych i łagodnych barwach kreśliła obraz poprawienia się stosunków socjalnych na Zielonej wyspie. Minister twierdzi, że w ciągu ostatnich sześciu tygodni liczba zbrodni rolnych znacznie się zmniejszyła, co przypisuje sir Hicks Beach roztropnemu i łagodnemu zachowaniu się landlordów. Przyznał on, aczkolwiek wstydliwie i połowicznie, że na to zachowanie się wpłynął rząd. Minister przyrzekł podjąć kroki, które wyjdą na równą korzyść dzierżawców i właścicieli gruntów; parlament zajmie się projektami mającymi na celu podniesienie stanu ekonomicznego wyspy, a mianowicie rozwój przemysłu, rybołówstwa, kanalizacji i gospodarstwa kolejowego. Pomyślność Irlandji jest siłą Anglii.

Br. Z.

Zabawy gimnastyczne dla dzieci.

Możnaby słusznie powiedzieć, że ten, kto dzieciom skąpi zabawy, jest dzieci nieprzyjacielem. Bawić dzieci jest sprawą ważną, która niekoniecznie jakiej głupiej niańce ma być oddana na łaskę i niełaskę.

na stronę przedmiotową, lecz czyni to tak nieznacznie, tak nienatępnie, że jego osobiste w tym względzie wyobrażenia nie wpływają wcale na kompozycję dzieła.

Keloryt „Psychologii” Murraya występuje już dostatecznie w rozdziale wstępnym, przy określeniu tej nauki.

Czem jest psychologia? Psychologją nazywamy dziś powszechnie naukę, badającą zjawiska umysłowe. Zamiast wyrazu umysł, używamy dziś częściej wyrazu: dusza, duch, a nadto w najnowszych czasach za jego równoważniki bierzemy pewne wyrażenia, pochodzące od zaimka pierwszej osoby, nadając im postać rzeczowników, jak: jaźń, ego, das Ich. Oprócz tego mianujemy go podmiotem (subjektem). Jeśli zaś uważamy świat, jako przeciwstawienie terminu „jaźń” to zowiemy go niejako, *non ego*, przeciwstawieniem zaś podmiotu będzie przedmiot. W czasach nowszych dla odróżnienia umysłowych zjawisk od fizycznych zaczęto je nazywać psychicznymi. Wyrażenie to jest o tyle dobrym, że posiada pewien związek z nazwą samej psychologii.

Bardzo wyraźna zachodzi różnica pomiędzy zjawiskami jaźni albo umysłu, a zjawiskami materji. Wszystkie rzeczy materjalne, organiczne i nieorganiczne, spoczywające lub zostające w ruchu, albo ulegające jakiejś wewnętrznej zmianie, w zupełności nie nie wiedzą tak o sobie, jak i o stanie, w jakim pozostają. Zupełnie inaczej dzieje się z *mną*. Mogę nie nie wiedzieć o niezliczonych procesach, odbywających się w mojem ciele, i w ciałach innych ludzi, lecz o tem, co *sam* czynię, lub czego doznaję, muszę bezwarunkowo wiedzieć, gdyż inaczej nie możnaby twierdzić, że *ja* to czynię, lub, że *ja* tego doznaję.

W ten sposób, bez wysuwania swych przekonań na pierwszy plan, bez deklamowania na temat: zdobyte nowszych czasów, inna metoda i t. d., uczy Murray, wyrażając się zwięźle, treściwie.

Dzielimy dziś pospolicie — mówi — wszystkie zjawiska umysłowe na trzy wielkie klasy. Pierwsza obejmuje zjawiska wiedzy czyli akty, w których je-

Jeżeli umysły takie, jak Kant lub Rousseau, Montaigne, Diderot, a w nowszych czasach Herbert Spencer i inni, zabierają głos w tej sprawie, to nie wyobrażamy sobie, iż bawienie dzieci należy czyści do służebnego tylko personelu. Boć żywość i ruchliwość działwy nie z tej racji się u niej pojawia, aby stanowić plagę dla pedagogów; dziś chyba czas już wielki na to, iżbyśmy ruchliwości dziecka nie uważali za jakiś rodzaj manifestacji opornej przeciw zarządowi wychowawczemu. Żadne biegające, krzykliwe i zgiełkliwe dziecko nie jest buntownikiem. Jeżeli dziecko jest zupełnie zdrowe, ma ono zawsze potrzebę różnych ruchów. Głośna rozmowa z towarzyszami jest już sama przez się ćwiczeniem higienicznym, dodatnio bowiem oddziaływa na rozwój piersi; toż samo można powiedzieć o śpiewie, który dobroczynnie wpływa na grę płuc. Naturalnie, zastrzegamy się tu, iż wychowawca a specjalnie lekarz musi w takich razach leczyć się z indywidualnością dziecka.

Na innem miejscu piszący zabierał już głos w tej sprawie (*Sokół*, czasopismo gimnastyczne we Lwowie); dziś atoli, kiedy w Warszawie zaczęły się już urządzać zabawy zbiorowe dla dzieci, sądzimy, iż nie będzie od rzeczy wskazać tu na znaczenie tego rodzaju rozrywek. Zadaniem naszym nie jest dzisiaj krytyka, o ile te zabawy właściwie bywają lub mają być urządzone; ale raczej pragniemy ze stanowiska publicysty udzielić niektórych objaśnień i wskazówek ogółowi rodziców.

W zabawach dziecka, tak jak i w całym jego wychowaniu, tkwią elementa rozwoju intelektualnego, moralnego i fizycznego; ale rozwój umysłowy i moralny znajduje gdzieś indziej odpowiedniejsze pole dla swych ćwiczeń (szkoła, rodzina), w zabawach więc uwzględnić należy przeważnie zasady rozwoju fizycznego. Kwestja odnosi się głównie do działu pedagogiki, traktującego *ruch i spoczynek*. Ogromny ruch widzimy w całej oświeconej Europie w zakresie gimnastyki wychowawczej, bez której — rzecz można — nie ma szkoły w dobrem tego słowa znaczeniu. Gimnastyka wychowawcza (w odróżnieniu od sztuki akrobatycznych i atletycznych) jest to właśnie dobroczynna opieka nad ruchami i spoczynkiem dziecka. Jeżeli przedmiot ten ma dzieciom oddać jakieś przysługi, musi on niewątpliwie być przyjemnym dla dzieci, musi być zabawą. Podobnie jak się przygotowuje plan nauki na cały czas wieku szkolnego dzieci, na jeden rok, na tydzień, na jeden dzień i na jedną godzinę, tak samo powinien być urządzony ogólny i szczegółowy plan zabaw.

Przedewszystkiem, w zabawie chodzi o ruchy dziecka, o ruchy zwane *dowolnymi*, to jest takimi, które wola człowieka zdoła ująć w karby (ruchy mimowolne odbywają się bez udziału woli: oddychanie, bicie serca, ruchy trawienia). Jeżeli więc takie

steśmy świadomi tego, że coś znamy; do drugiej zaliczamy zjawiska uczucia, do trzeciej zaś należą akty woli.

Całą psychologję dzieli Murray na dwie główne części, na: ogólną i szczególną. Ogólna zajmuje się temi czynnikami, które należy uważać za pierwiastki naszego życia umysłowego, czynnikami procesy proste, elementarne; szczególna zaś bada istotę rozmaitych ich kombinacji, stanowiących naszą świadomość. Psychologia ogólna obejmuje elementarne pierwiastki życia umysłowego, jako to: istotę wrażeń czuciowych, zmysły szczegółowe, zmysły ogólne i procesy umysłowe (kojarzenie, porównanie).

W skład psychologii szczególnej wchodzi: 1) poznanie (postrzeżenie: smaku, powonienia, dotyku, słuchu, wzroku, mięśniowe uogólnienie, rozumowanie, idealizacja, złudzenia, ogólna natura poznania); 2) uczucia (zmysłowe, biorące początek w kojarzeniu, biorące początek w porównaniu, intelektualne, praktyczne) i 3) wola (ogólna natura woli, siła pobudkowa uczuć, władza woli nad mięśniami, uczuciami i myślami; wolność woli).

Nigdzie nie wypada Murray z roli uczonego, piszącego podręcznik dla początkujących. Nie polemizuje, lecz informuje, nie twierdzi, lecz zdaje sprawę z tego, co inni w tym względzie zbadali i udowodnili, nie eksperymentuje, lecz wyklada jasno, spokojnie, uporządkowawszy sobie materiał wybornie.

Oto jak omija np. bardzo zręcznie „kwestję” metody.

Metodę psychologii — mówi — wskazuje sama natura zjawisk, których badaniem ta nauka się zajmuje. Naturą tych zjawisk jest to, iż zawsze im towarzyszy świadomość ze strony ich podmiotu; oczywiście więc badać musimy umysł przy pomocy tej towarzyszącej świadomości, zachowując zresztą wszelką ostrożność. Rzeczywiście, badając zjawiska umysłu, należy być ostrożnym, tak ostrożnym, jak kiedy badamy zjawiska świata materjalnego.

Najlepiej ubezpieczyć nas od pomyłek w obserwacji zmiany okoliczności, przy jakich je obserwuje-

ruchy dowolne zależą od woli, to — rzecz prosta — mają one związek ze wzruszeniami psychicznymi, a mięśnie są niejako służebnikami, wykonującymi polecenia wyższego zarządu. I to również jest widoczne, że nowonarodzone dzieci ruchów tego rodzaju nie jest w stanie wykonać, bo dziecię takie nie posiada świadomości, któraby mięśniom wydała odpowiedni rozkaz pracy z planem, a i mięśnie też nie są w myśl ową przygotowane. Musi wystąpić rozwój całego organizmu przedtem, ażeby w następstwie ruchy te pozyskały należyłą miarę siły, swobody, zręczności. Dobrze zaś udany, szczęśliwie dokonany ruch dowolny nadaje i psychicznej sile wzmocnienie, trwałość, wytyka jej kierunek właściwy, czyli wpływa na kształcenie się woli, która wie czego *chce* i *co może* wykonać. Gdzie nie ma takiego związku dobrego między psychicznością a fizycznością, tam panuje apatia, istnieją tylko ruchy mimowolne i procesa wegetacyjne rozwijają ogromną energję; można powiedzieć, że tam zachodzi mały tylko związek ze światem zewnętrznym. Nowonarodzone dzieci są właściwie w tem położeniu, a przeto *spoczynek* jest dla nich najwłaściwszy.

Atoli niektórzy rodzice przez niezrozumienie sprawy troszczą się starannie, aby powyższy stan dziecka pozostał przez czas zbyt długi, aby wegetacyjne funkcje wzięły przewagę i zapanowały dość despotycznie nad rozwojem mięśniowym i duchowym. Jest to właściwa szkoła leniwości; jest to kierunek, podług którego nie ograniczono niższych funkcji, a więc skazano niejako na młeczenie. Tylko doświadczony pedagog może wiedzieć, jak strasznie w takich razach możną jest praca zwrócenia dziecięcego organizmu na drogę jakiejś takiej równowagi. Bo też w kwestjach takiego pokroju nie należy mówić: „Jestem przeciw zabawom dziecięcym”, lub: „Jestem za zabawami”. Filisterskie przekonania nie mają tu najmniejszego znaczenia, ponieważ ziemia obraca się wokół słońca bez względu na nasze złudzenie, że słońce wschodzi i zachodzi. Przekonania, nieoparte przez rzeczywiste fakty, nie mają żadnej wartości i, jak lichych liczmanów, nie należy ich rzucać w oczy publiczności, mającej dzieci. Każdy się może mylić; ale każdy ma możność poprawiania swych pomyłek, stosując do swych twierdzeń fakty.

Cwiczenia w ruchach dowolnych przedewszystkiem mają tę zaletę, że pielęgnują najdroższy skarb człowieka — „szczerne zdrowie”, każdorazowe zaś doświadczenie wyzywa nas znowu do bezstronnego oceniania wielkiej wartości fizycznej siły i zręczności w wykonywaniu owych ruchów. U nas daremnie wzywają higieniści, że ruch gimnastyczny jest koniecznym, niezem, niezastąpionym w szkolnej epoce młodzieńca lub dziewczyny; robimy coś z powodu naciśku, robimy ustępstwa niejaki bez żadnego przekonania, że to jest konieczne. Jakież są skut-

my. Obserwujący psycholog łatwo ustrzeże się od pomyłek, skoro nie zadawałnając się spoglądaniem wewnątrz swego własnego umysłu, będzie starał się śledzić czynności umysłowe innych ludzi o tyle, o ile się one wyrażają mową i zewnętrznym zachowaniem. Chcąc to uczynić, należy udać się o pomoc do innych nauk, które zajmują się badaniem zjawisk życia ludzkiego, zjawisk, odzwierciedlających stan umysłowy ludzi przy każdej zmianie zewnętrznych okoliczności.

Powiedział tu Murray wszystko, co chciał, uczynił to jednak w taki sposób, że nawet przeciwnik metody przedmiotowej nie może się słów jego ucześcić.

Zupełnie inaczej odzywa się jeden z tłumaczy Murray’a p. Wł. Dawid, autor broszurki p. n. „Program postrzeżeń psychologiczno-wychowawczych nad dzieckiem od urodzenia do 20-go roku życia, przewodnik, ułatwiający poznanie dziecka” (Teodor Paprocki, Warszawa, 1887 r.). Choć „przewodnik, ułatwiający poznanie dziecka”, a składający się z 500 różnych pytań, mógł obyć się bardzo dobrze bez obszerniejszych wstępów, na czemby nie a nie nie stracił, uważał jednak autor za właściwe ogłosić *urbi et orbi*, że dawniej nie umiano badać duszy. „Wadliwość zaś ta polegała na tem, że przedewszystkiem uczeni stawiali tu sobie wiele takich zagadnień, jak np. o istocie duszy, o jej nieśmiertelności itp., które niedostępne były w ogóle dla jakichkolwiek środków naukowego poznania.” Dziś się to zmieniło. Dziś gromadzi się skrzętnie fakta, a one... stanowią naukę. Oczywiście.

Zachodzi pytanie, co też człowiekowi myślowego może więcej rozświecać: czy zbadanie mechanizmu duszy, czy też jej istota?

Dziwna! Dawniej wiedzano i robiono wszystko źle, ale wiedzano i robiono dużo. Dziś znamy metodę prawdziwą, nieomylną, a wiemy okrutnie mało, a robimy jeszcze mniej. Co lepsze?

T. J. Choński.

ki tego ruchu? Podwyższenie energii czynności serca oraz płuc. A coż to znów jest warte? Oto, w takim razie strumień krwi żywo kładzie, dociera do tych tkanek, wpada w te naczynia, gdzie dochodził mniej energicznie i mniej obficie, gdy ciało znajdowało się w spoczynku. Wzrasta skala oddychania, a krew przez płuca przepływa raczej i przeto staje się zdrowszą, ponieważ otrzymuje tym razem większą ilość tlenu, a wydziela łatwo kwas węglany. To jeszcze nie koniec, bo większa ilość tlenu we krwi przyspiesza przemianę starych, zużytych składowych cząstek tkanek; następnie, dzięki podniesionej skali ciepła ciała, dokonuje się parowanie skóry i pot. Jeżeli ruchy są stosowane w dostatecznej mierze i według mądrej metody pedagoga, to one jeszcze w dalszym ciągu zapewniają dziecku sen głęboki a spokojny, którego dobroczynne skutki—jak mówi jeden z hygienistów—wyrażają się mianowicie w obrębie czynności mózgowej i stanów psychicznych: świadomość staje się jaśniejszą, wola się wzmacnia, smutne usposobienie znika, a pojawia się swoboda życia.

Tańców dla młodzieży nie pochwalamy, ponieważ bardzo trudno wprowadzić tu miarę słuszną; nadużycie fizyczne może zaś spowodować rozliczne szwanki: cierpienie serca, płuc, mózgu i nerwów, brak apetytu; przytem pedagogika ma inne jeszcze powody karcić nie tylko wszelki nadmiar, ale nawet taniec umiarkowanie zresztą regulowany: trwożą tu pedagoga mianowicie szwanki moralne, powstałe z grupowania się dzieci zbyt nierównego wieku płci obojczy. Zgiełkliwy taniec zanadto pobudza i rozgrzewa; zepsute powietrze i pył obfity są prawie niuniknione; przyczem dodać należy towarzyszące tej zabawie niebezpieczne usposobienia, jak: kokieterja przedwczesna dziewczęta, próżność młodzieży podrostków, strojnictwo i t. d.

Natomiast ćwiczenia gimnastyczne, przy naszej rodzicielskiej obojętności na ten kierunek, mogą być stosowane do zabaw i rozrywek młodzieży jaknajdobroczynniej i jaknajskuteczniej. Może tu być bardzo dużo ruchu, a jednak nieznanie jeszcze, jeżeli owa ilość ruchu rozłożona zostanie równomiernie na wszystkie części ruchowego aparatu dziecka.

Z wyłożonego powyżej związku między ruchem mięśni a władzami psychicznymi wypada nam w rezultacie, iż porządek prawidłowy, karność, opanowanie siebie, punktualność, zniszczenie uporów i rozwój ducha towarzyskiego może dziecko zawsze z zabawy nieść z sobą, ubawiwszy się przytem swobodnie a szczerze. Jedno drugiemu nie przeczy: boć zabawa nie powinna i nie jest nigdy swawolą, a tembardziej jakąś wyuzdaną swawolą. Zmysł przyzwyczajenia winien towarzyszyć bawiącej się dźwiatwie, a temu, który zabawę taką organizuje, powinno towarzyszyć głębokie przeświadczenie, iż się przyczynia do wychowania młodego pokolenia, iż drogą właściwej zupełnie organizacji rozrywek daje dziecku w rękę skuteczną równowagę przeciw przyjemnościom szkodliwym, a często może i wstrętnym.

Owszem, przy zabawach takich powinni być starzy, o ile można rodzice i opiekunowie; wszyscy powinni dbać o to, aby się dźwiatwa bawiła dobrze a odpowiednio. Podczas takich zabaw i pedagog może się nauczyć więcej, niż ślęcząc nad książką, byłoby zechciał. Dla starszych ludzi i w oczach ich zabawa dzieci nie powinna być celem jakimś: tylko dzieci za cel mieć muszą tu zabawę, dla nas musi ona być środkiem, a raczej jednym ze środków wychowawczych. Już widzę, jak się ludzie krzywią na to. Zabawa i środek pedagogiczny! To dopiero mikstura rzeczy przyjemnej z nudną... Moi państwo, myśmy całą tę pedagogikę zrobili tak nudną, że nas samych ona nudzi. A jednak środki jej nudne są właśnie zębne i tylko środki przyjemne robią swoje. Musiałbym wdać się znów w psychologję, ażeby to udowodnić. Za cel przecież mamy mówić o zabawach dla dzieci tylko. Więc niech się staną zabawy dla dzieci: wskreśmy zabawy starych greków—bieganie do mety, ciskanie dyskiem itd. Wspomnijmy, że nasze dzieci nie bawią się tak dobrze znów, jak nam się to zdaje; przeciwnie, im dom za młodszy, tembardziej się nudzą; bawią się tylko głównie mamy, ojcowie i starsze rodzeństwo. Bony zanudzają nieraz dźwiatwę swemi andronami i wzbranianiem ruchu; nianki nie są też lepsze, a rzadko kiedy słyszy się rozumną matkę, która nie ubolewa nad hałasami swego potomstwa.

Dla licznych, licznych względów nie występujemy przeciw zabawom dzieci, ale tylko zabawom odpowiednim. Sądzymy, iż dwa ogniska tych zabaw nie są szkodliwe, ale nawet potrzebne, gdyż w tej tylko drodze może nastąpić ich udoskonalenie pożądane. Winniśmy nadmienić jeszcze w końcu, że wcale nie patrzamy z tego punktu widzenia, jakoby taka zabawa raz na tydzień miała służyć za podniecie do nauki w ciągu całego tygodnia. Marny to pogląd, dowodzący, iż wszyscy naukę dzieci uważamy za straszny ciężar, który im trzeba sztucznie osładzać. Coż to jest warte? To dowodzi jednej rzeczy naj-

główniej: Dzieci są tak przeciążone, że mają wstręt do pracy. Wyznanie takie jest hańbą cywilizacji i świadectwem wysokiej wychowawczej nieudolności, a arcyważną groźbą dla przyszłości, która przecież pojawi się z swoją zemstą w odpowiedniej postaci. W ten sposób my nie mądrość przygotowujemy, ale obojętność dla wszelkiego interesu naukowego. Dzieci powinny być szczęśliwe przy zabawie, lecz nauka nie powinna też nigdy być ich nieszczęściem. Słowem, myśląc i o nauce i o zabawie naszych dzieci, bądźmy dobrymi rzetelnie ich ojcami, a wtedy zarówno nauka, jak zabawa wyjdzie na pożytek.

Adolf Dygasiński.

WIADOMOSCI BIEŻĄCE

— *Russk. kurj.* dowiaduje się, iż akademja medyczna w Petersburgu ma uleść pewnym reformom, przyczem zwrócona będzie uwaga na większą zgodność ustawy akademji z ustawami fakultetów lekarskich na uniwersytetach.

— Senat rządzący roztrząsać będzie w tych dniach projekt, dotyczący praw osób, skazanych przez instytucje sądowe. Pomiędzy innemi projekt postanawia, aby osoby skazane na zamknięcie w domu poprawczym albo na osiedlenie (z ograniczonym terminem) pozbawione były po upływie kary przez lat 5 pewnych praw osobistych.

— *Swiet* dowiaduje się, iż dla zamierzonego banku włościańskiego w Królestwie Polskiem wyznaczono z funduszy specjalnych 3,500,000 rs. Oddziały banku utworzone będą w każdej gubernji przy instytucjach gubernjalnych do spraw włościańskich.

— Departament kolei żelaznych rozpatruje obecnie projekt nowej linii. Proponowaną jest komunikacja szynowa od Humania do Koziatynia, Szpół i Wapniarki. Do konsorejum, które wystąpiło z wnioskiem, wchodzi i kapitałisi warszawscy.

— Instytucje pocztowe w osadach Pokroje i Linkowo, gubernji kowieńskiej, urządzono do wysyłania telegramów korespondencji wewnętrznej.

— Stacja Sławków wykreślona została ze spisu stacyj telegraficznych kolei dąbrowskiej, nazwy zaś stacyj: Nieborów i Bodzechów zamienione zostały na Nieklań i Ostrowiec.

— W celu kompletnego wykończenia planów i kosztorysów na budowę zakładu dla obłąkanych w Tworkach, po sporządzeniu szczegółowych projektów na folwark dla służby, osobnego pawilonu pensjonarskiego i kaplicy szpitalnej, przystąpiono obecnie do sporządzenia projektu zaopatrywania zakładu w wodę, opalania go i odprowadzania nieczystości. Wszystkie projekta i kosztorysy, prowadzone pod kierunkiem inżyniera-budowniczego Oswalda, wykończone być mają najdalej z początkiem roku przyszłego, poczem rozpocząć się ma dostawa materiałów budowlanych.

— Z powodu nastąpięcej pory większej konsumpcji nafty, p. oberpolicmajster zwraca uwagę komisarzy cyrkulowych, aby ci surowo polecieli rewirowym, pod osobistą ich odpowiedzialnością, dopilnowanie obowiązującego przepisu, iż nikomu niewolno zajmować się tak hurtową, jak detaliczną sprzedażą nafty, ligroiny oraz innych łatwo palnych materiałów, bez uprzedniego wyrobienia zezwalającego świadectwa oberpolicmajstra m. Warszawy.

— Jedną z najbardziej ujemnych stron ogólnej plagi miejskiej, jaką stanowi żebractwo uliczne, jest liczny kontyngens żebraków, mających pretensję do artysty *sui generis* przez odwiedzanie podwórzy domów i wykonywanie produkcji instrumentalnych oraz wokalnych ku utrapieniu lokatorów. Dla położenia tamy tego rodzaju żebractwu, stróże domów mają surowe polecenie nie wpuszczać żebraków grających i śpiewających narówni z innymi do wnętrza posesyj. Znajdujący się jednak rozmaici grajkowie i hecarze podwórzowi oraz najliczniejsza rzesza katarzyniarzy, opłacający konsens za korzystanie ze swego proceduru. Tych absolutne ograniczenie wstępu na podwórza nie dotyczy, lecz wyjaśnionem zostało, iż każdy z powyższej kategorii, chociażby na żądanie jednego lokatora, obowiązany jest produkcyj swych zaprzestać, w razie zaś oporu będzie pociągnięty do odpowiedzialności sądowej.

— Archeolog p. T. Dowgird wniósł podanie do władz miejskich, aby mu dano do zbadania wszelkie przy kopaniu wykopów dla budowy kanalizacji i wodociągów znalezione przedmioty, należące do zakresu numizmatyki i archeologii, w zamian za co zobowiązuje się bez pieniężnego wynagrodzenia przedmioty te zbadać, uporządkować i zabezpieczyć żelazne przed utlenieniem się, oraz doprowadzić cały zbiór do należytego stanu, przyczem zastrzega sobie tylko, że praca literacka o wszystkich tych wykopaliskach pozostanie własnością autora.

— W skutek pęknięcia w dniu wczorajszym rury magistralnej pomiędzy rezerworem w ogrodzie Saskim a placem Bankowym, a mianowicie obok teatru Letniego, główny szyber musi zostać zamkniętym, celem przerwania komunikacji i możności wyjęcia pękniętej rury dla zastąpienia takowej nową; robota ta wymagać będzie dwóch dni czasu.

— Dzisiaj o godzinie 3-ej odbyło się posiedzenie w magistracie, w którym udział przyjmowały wydział inżynierski miejski oraz zarząd kanalizacji i wodociągów. Celem posiedzenia jest rozpatrzenie nowych projektów głównego inżyniera p. W. H. Lindleya.

— W dniu jutrzejszym na kolei terespolskiej odbędzie się licytacja towarów łatwo ulegających zepsuciu, jako to: śledzi, oliwy itp., które w swoim czasie nie zostały odebrane.

— Dnia 23-go b. m., o godzinie 12-ej w południe, odbędzie się w biurze rady miejskiej warszawskiej dobroczynności publicznej licytacja na dostawę siana, słomy i owsa dla wszystkich zakładów dobroczynnych.

— W dniu 28-ym b. m., o godzinie 1-ej po południu, w lokalu Towarzystwa dobroczynności dopełnione zostaną wybory wydziału lekarskiego tejże instytucji.

— P. Aleksander Handner, wychowaniec szkół radomskich, kandydat tutejszego wydziału filologicznego, otrzymał posadę nauczyciela języków starożytnych w Jelatwie, gub. tambowskiej.

— P. Aleksander Rowiński, b. uczeń szkół lubelskich, wychowaniec fakultetu filologicznego w Warszawie, otrzymał stypendjum imienia Bączewicza, dla dalszego kształcenia się i o ile nam wiadomo, wyjechał do Bonn.

— W dopełnieniu wiadomości, podanej przez nas o mianowaniu ordynatorem szpitala św. Rocha, dra Michała Sadowskiego, donosimy, iż dr. M. Sadowski przeszedł na tę posadę ze szpitala św. Ducha, gdzie dotychczas sprawował obowiązki ordynatora wydziałowej kliniki terapeutycznej.

— Z teatru i muzyki.

* P. Warmut rozpocznie jutro szereg gościnnych występów na naszej scenie.

Artysta wykona partję Eleazara w „Żydówce”.

* Pozwolenie debiutowania w operze warszawskiej uzyskała świeżo panna Regina Pinkiertówna, znana z występów estradowych.

Młoda śpiewaczka da się usłyszeć pierwszy raz na scenie teatru Wielkiego w przyszłym tygodniu jako królowa w „Hugonotach”.

W partji Raula wystąpi p. Warmut.

* Ułożony na tydzień przyszły repertuar dla teatru Wielkiego projektuje następujące opery: „Faust” Gounoda (we wtorek), „Aida” Verdiego (we środę), „Fra Diavolo” Auber (we czwartek) i „Hugonoci” Meyerbeera (w sobotę).

* Przyszłotygodniowy repertuar teatru Wielkiego ogłosi dwa dramata: w poniedziałek „Chatę za wsią” i w piątek „Mazepę”.

* Emma Turolla zaproponowała teatrowi warszawskiemu gościnne swoje występy.

Warunki śpiewaczki są tak wygórowane, iż teatr nasz nie będzie mógł prawdopodobnie skorzystać z tej propozycji.

Za występ żąda artystka 1000 franków.

— Sprostowanie.

We wczorajszym zawiadomieniu o uczczeniu przez Instytut muzyczny uroczystości patronki muzyki św. Cecylii, zasła pomyłka, która wynikała wskutek opuszczenia kilku wyrazów.

Dzień św. Cecylii przypada rzeczywiście w poniedziałek, nabożeństwo jednak, podczas którego wykonaną będzie msza koronacyjna Liszta, odbędzie się nie w poniedziałek, lecz w przeddzień św. Cecylii, t. j. w niedzielę o godz. 10-ej rano, w kościele po-franciszkańskim.

— Od kolegów.

Grób ś. p. Michała Chomińskiego ozdobiony został świeżo kamieniem granitowym, zakupionym z dobrowolnych składek artystów teatrów warszawskich, ku czemu iniejątywę dał p. Józef Grzywiński.

Wczoraj odbyło się w kaplicy powązkowskiej nabożeństwo żałobne za duszę ś. p. Michała, poczem nastąpiło poświęcenie świeżo wniesionego nagrobka.

Aktowi temu towarzyszyli licznie zebrani artyści, rodzina i publiczność.

Podczas nabożeństwa wykonane zostały pienia żałobne, a nad grobem orkiestra pod dyrekcją p. Rózańskiego odegrała „Marsz żałobny”, połączony zaś chór opery i operetki odśpiewał „Salve regina”.

Położony na grobie kamień nosi napis: „Zacnemu człowiekowi, dotremu koledze ś. p. Michałowi Chomińskiemu—koledzy”.

Fakt ten stwierdza raz jeszcze, że ś. p. Chomiń-

ski cieszył się prawdziwą miłością kolegów, która i po za grobem nie wygasła, a zarazem świadczy do-
brze o solidarności i uczuciach koleżeńskich naszych ar-
tystów.

== Z wystawy szkiców.

Wobec zapowiedzianego na dzień jutrzejszy otwar-
cia wystawy dla artystów i przedstawicieli prasy,
w lokalu stałej wystawy starożytności czynione są
ostatnie przygotowania.

Dotąd mnóstwo artystów nadesłało szkice, a na-
wet wykonane obrazki, które mieścić się będą
w czterech salonach.

W dziale sztuki stosowanej już uporządkowano
liczne prace p. Miniewskiej, Kurzyńskiej, Löwen-
berżanki, Ryszkiewiczowej, Kotarbińskiej i wielu
innych.

Otrzymało z Krakowa wiele prac malarzy żyją-
cych, jak niemniej szkice zmarłego Ohlebowskiego,
poszukiwane przez znawców.

== W sprawie kościoła.

Mury jednej z najstarszych świątyń war-
szawskich, św. Marcina przy ulicy Piwnej, skutkiem
dawnego nierestaurowania, znajdowały się w naj-
opłakalszym stanie.

Jeszcze w r. 1879-ym dozór kościelny przedstawił
ten stan rzeczy magistratowi, który wydelegował
budowniczego do sprawdzenia.

Kosztorys potrzebnych wówczas reparacji obliczo-
no na 3,000 rs. i w r. 1883-im uzyskano pozwolenie
zbierania potrzebnych na ten cel dobrowolnych ofiar,
dopiero jednak w r. z., przy objęciu zarządu kościo-
ła przez obecnego rektora, podniesiono tę sprawę i
na mocy zezwolenia władzy zaczęto zbierać ofiary.

Tymczasem okazało się, że obok innych, dawniej
wykazanych potrzeb, zachodziła gwałtowna potrze-
ba restauracji zakrystji, do której skutkiem wilgoci
wdarł się grzyb drzewny.

Dzięki ofiarom dobroczyńnych osób, zakrystja
najkompletniej wyrestaurowana została, a nadto za-
raz z wiosną r. b. podjęto gruntowną restaurację ca-
łego kościoła na zewnątrz.

Anszlag, sporządzony przez budowniczego magi-
stratu, wynosi sumę 10,000 rs.

Restauracja gruntowna zewnętrzna dokonana zo-
stała z dobrowolnych, drobnych, groszowych niemal
ofiar, pod bezinteresownem a gorliwym kierowni-
ctwem budowniczego p. Starzyńskiego i kosztu tej
restauracji w połowie są już pokryte.

O pokrycie brakującej reszty zarząd kościoła od-
wołuje się z ufnością i gorącą prośbą do serc osób
szlachetnych i dobroczyńnych.

Idzie tu o zaspokojenie majstrów, którzy ufni w
ofiarność naszego miasta, roboty już wykonali, a te-
raz w ciężkich czasach oczekują na pieniądze su-
miennie zapracowane.

Nie wątpimy, że ofiarodawcy się znajdą i że ci
niezamożni ludzie, którzy zaufali szczodrości i
pobożności Warszawy, nie zostaną zawiedzeni, ani
skazani na długie wyczekiwanie ciężkiego a słu-
znego zarobku.

== Sprawozdanie.

Rada nadzorcza funduszu dobroczynnego imienia
Wincentego i Pauliny Radziwiłłskich przesyła nam
sprawozdanie z obrotu tego funduszu w pierwszym
półroczu r. b.

Wraz z rezerwową z r. z. w kwocie rs. 709 k.
93 ¹/₂, fundusz rozporządzalny wynosił rs. 5,826
k. 57 ¹/₂.

Z tego wydano na wypłatę przyznanych stypen-
djów rs. 3,645, na jednorazowe zasiłki dla kształ-
cącej się młodzieży rs. 710, na koszty administracyjne
rs. 352 k. 71 ¹/₂, na budowę osady dla gajowych i
koszta administracji leśnej rs. 670 k. 22 ¹/₂, do fun-
duszu zasobowego przelano rs. 347 k. 50, pozostaje
rs. 101 k. 13 ¹/₂.

== Stowarzyszenie kucharzy.

Sprawa utworzenia stowarzyszenia kucharzy
wchodzi na dobrą drogę.

Inicjator, p. J. Snowański, wspólny z p. Fr. Kudel-
skim, zebrał podpisy kilku osób na podaniu do p.
oberpolicejstra m. Warszawy, mającemu na celu
zyskanie dla zawiązującej się instytucji przychylnej
opinji.

Wszystcy kuchmistrze, życzący sobie należeć do
stowarzyszenia, proszeni są o zgłoszenie się do p.
Snowańskiego, celem zasięgnięcia bliższych infor-
macyj.

== Z przemysłu.

Dowiedzieliśmy się, że jeden z tutejszych przemy-
słowców ma zamiar przystąpić do fabrykacji płótna
z włosien-chemielowych.

W tym celu robią się próby przygotowawcze.

== Nowe przedsiębiorstwo.

Pan T., tutejszy mieszkaniec, nosi się z zamiarem
założenia zupełnie nowego przedsiębiorstwa.

Będzie to kantor najmu na dnie i godziny praczek,

pomywaczek, dozoreczny chorych, oraz innej wszel-
kiego rodzaju służby żeńskiej.

Nowy kantor otwarty, za złożeniem odpowiedniej
kaucji, ma gwarantować uczciwość wynajmowanych
kobiet.

== Jeszcze dwie cukiernie.

W ciągu ubiegłych dwóch dni przybyły dwie no-
we, urządzone na sposób pierwszorzędnych, cu-
kiernie.

Wobec niustannego a gorączkowego mnożenia
się tego rodzaju zakładów nasuwa się pytanie, kto
nareszcie będzie konsumował tę masę produkowa-
nych słodczy?

== Handel futrami.

Na mieście ukazali się tatarzy sprzedający blamy
różnorodnych futer.

Futra te bywają często fałszowane, dla tego też
należy zwracać baczną uwagę przy ich kupnie.

== Przysłulek żebraczy.

Energicznie poruszana sprawa żebractwa uliczne-
go wchodzi na dobrą drogę i zdaje się, że tym ra-
zem będzie otrzymany lepszy rezultat, aniżeli z da-
wających kilkakrotnie wszczynanych prób bez-
owocnych.

Co w tej kwestji się zrobi nieomieszkamy donieść,
obecnie licząc się z faktami dokonanymi, podajemy
liczbę żebraków dostawionych przez policję do przy-
tułku tymczasowego na Pawiej.

W ciągu 6-tych dni od daty otwarcia dostawiono
z ulic miasta 158 żebraków pięci obojga, a z tej li-
czby zakwalifikowano, jako prawdziwie nieszczęśli-
wych i przyjęto do przytułku 60-ciu, a mianowicie
20 mężczyzn i 40 kobiet.

Co do pozostałej reszty 98-miu okazało się, iż al-
bo nie zasługują na pomoc, mogą pracować, albo
posiadają osobiste dostateczne środki utrzymania,
albo też mają dzieci i krewnych o tyle zamożnych,
iż mogą ich wyżywić.

Wszystkim indywiduum tej kategorii zapowiedzia-
no, iż w razie ponownego ujęcia na uczynku żebra-
niny zostaną tak sami, jak i ich dzieci lub krewni
uchylający się od dania pomocy, pociągnięci do od-
powiedzialności sądowej.

== Wyjaśnienie.

Sprawa walki konkurencyjnej między składnika-
mi pierza, o której donosiliśmy w onegdajszym *Ku-
rjerze*, inaczej się przedstawia.

Nie było to zjawisko między zięciem a teściem, lecz
napaść ze strony Werkstela na subjekta ze składu
I. Mlynka, a mianowicie na Pinkusa Natansohna.

Ten ostatni został mocno pobity, o czem świadczy
obdukcja dopełniona przez lekarza miejskiego dra
Hołownię.

Z Werkstela i jego subjektów spisano protokół w
kancelarji cyrkulowej, a sprawa została skierowana
na drogę sądową.

== Zagadkowa kradzież.

Przed kilku tygodniami w mieszkaniu jednego
z adwokatów została skradzioną teczka, zawierają-
ca, oprócz rozmaitych dokumentów, pięć weksli na
ogólną sumę 2300 rs., powierzonych przez klienta
do wyegzekwowania.

Kradzież została spełnioną w dziwnie zagadkowy
sposób, i pomimo skrupulatnego badania na za-
den ślad nie natrafiono.

Teczkę skradziono w porze nocnej, gdyż adwokat
położył ją wieczorem na biurku, rano zaś spostrzegł
stratę, a do gabinetu w tym czasie absolutnie nikt
nie wchodził, ponieważ służąca uprząta pokój do-
pierw w porze południowej.

Adwokat otwarcie zawiadomił o skradzeniu we-
ksli trzech dłużników, którzy je wystawili.

Dwaj z nich nie chcieli zaakceptować należności,
trzeci zaś wystawił nowy weksel na 800 rs.

Tym sposobem adwokat za dwóch niesamiennych
ludzi, korzystających ze smutnego wypadku, musi
zapłacić 1500 rs.

== Wykryta kradzież.

W dniu wczorajszym p. K. Pilecki, zamieszkały pod nrem
5-ym na Nowa-wiejskiej, powróciwszy do domu zastał nie-
ład w pokojach, świadczący o gospodarce złodziejskiej.

Okazało się przy sprawdzeniu, iż brakuje garderoby, bie-
lizny i rozmaitych drobnych przedmiotów.

Wszystkie te przedmioty przedstawiały wartość paruset
rubli.

Dzięki doraźnemu i energicznemu śledztwu wykryto, iż
kradzież została spełnioną przez dwie kobiety: Mariannę
Skrzyńską i Wiktorję Szymańską.

Pierwsza z nich skryła się i jest poszukiwana.
Szymańską ze znaczną częścią łupu przytrzymało

== Zuchwała kradzież.

Dziś, o godzinie 6-iej rano, nieznani sprawcy wtargnęli
do księgarni p. Wendego na Krakowskim-Przedmieściu i
dostawczy się do kas ogniowatych, zabrali znajdujące się
tam pieniądze.

== Kradzieże.

Na Pańskiej pod nrem 104-ym w mieszkaniu J. Zalew-
skiego spełniono kradzież różnych przedmiotów wartości
120 rs.—Na Granicznej pod nrem 11-ym, w sklepie, skra-

dżono p. S. Szymańskiemu złoty zegarek z taką dewizą
wartości 100 rs.—Na Nowolipiu pod nrem 11-ym z podłogi
skradziono bieliznę należącą do kilku lokatorów.

== Z mocowania.

W dniu wczorajszym za mokotowskimi rogatkami Anto-
ni Pełczyński, Jan Frejlich i Michał Bączek, kilkunasto-
letni chłopcy, mocowali się z sobą.

Najsilniejszy z nich Bączek wyzwał do walki dwóch to-
warzyszów.

Ci podzuciwszy Bączka w górę, następnie odstąpili.
Chłopiec upadł na ziemię i poniósł tak ciężkie obraże-
nie kości pancerzowej, iż życia jego grozi niebezpieczeń-
stwo.

== Przejechania.

W dniu wczorajszym na Twardej wóz piekarski najechał
na Antoniego Majewskiego, 15-letniego chłopca, który po-
niósł ciężkie obrażenia prawej ręki.

Na Marszałkowskiej Filipina Kruszevska dyszlem woza
robotniczego została nader ciężko zranioną w głowę.

== Stypendja.

Gubernja lubelska posiada obecnie funduszów sty-
pendjalnych 23,980 rs., zabezpieczonych na hypo-
tekach.

Ze źródła tego wpływająca corocznie suma obra-
cają jest na stypendja, medale, premja i inne tego
rodzaju wydatki.

== Starania.

Kilku wybitniejszych obywateli miasta powiatow-
wego Ciechanowa, w gubernji płockiej, stara się o
założenie tamże sekcji przemysłowo-rolnej Towar-
zystwa przemysłu i handlu.

Sekcja ta mogłaby oddawać dobre usługi miejscow-
ym i okolicznym przemysłowcom i rolnikom.

== Upadek.

W ostatnich latach upada ciągle drobny przemysł
tkacki w gubernji kaliskiej.

W miastach powiatów sieradzkiego, łęczyckiego
i tureckiego, zwłaszcza zaś w Zdunskiej-Woli, Ozor-
kowie i Turku, znajdowało się kilka tysięcy tkac-
ców, mających po jednym lub dwa warsztaty, któ-
rzy z pomocą rodziny, wyrabiali tkaniny sukienne,
wełniane, bawełniane i lniane.

Obeenie wskutek silnie rozwiniętej produkcji fa-
brycznej, drobni tkacze nie mogą wytrzymać konku-
rencji i liczba ich corocznie się zmniejsza.

Najwyraźniej okazuje się to na Ozorkowie, Zdun-
skiej-Woli i Turku, gdzie tkacze zwinęli swoje ręcz-
ne warsztaty i przeszli do wielkich fabryk.

== Wypadki na prowincji.

W dniu 11-ym b. m. we wsi Kurzeszyn, w powiecie raw-
skim, 6-letni Walenty Gołębiowski, przebiegając przez parkan
spadł tak nieszczęśliwie, że na miejscu się zabił.

W dniu 10-ym b. m. w pobliżu wsi Świerze, w powiecie
chełmskim, przytrzymano na rzece Bugu z widocznymi o-
znakami gwałtownej śmierci, martwe ciało młodej kobiety,
którą, jak następnie wykazało śledztwo, była Teofila Mi-
siel, zona oficjalisty z pobliskiego folwarku.

W dniu 12-ym b. m. we wsi Rożna, w powiecie węgrow-
skim, pięcioroczna Eronistawa Malinowska, wzięwszy do
ust kilka ziarn grochu, takowemi się udławiła.

W dniu 9-ym b. m. w lesie należącym do majątku Bel-
chatówek, w powiecie piotrkowskim, znaleziono martwa
złotki Karola Wejnerta, miejscowego gajowego.

W dniu 13-ym b. m. we wsi Stuchocin, w powiecie węg-
rowskim, Jan Tadorski, miejscowy gospodarz, w przystę-
pie choroby umysłowej, odebrał sobie życie przez powie-
szenie.

ZE ŚWIATA.

✕ W Detroit, w Ameryce, powstała duchowna se-
minarium polskie staraniem ks. Dąbrowskiego, który
pożyłszy do swojego zakładu dwóch młodych księży,
mianowicie ks. Bronikowskiego z Ostrowa w poznań-
skim, syna znanego profesora i tłumacza Homera, i ks.
Barana z Lanckorony. Obydwaj ci księża będą pełnili
obowiązki profesorów seminarjum w Detroit.

✕ Dobry interes zrobił Robert Keil, literat niemiec-
ki, z rękopisami znakomitych ludzi. Posiadał on w
zbiorach swoich manuskrypty: Goethego, Schillera i
Wielanda, które sprzedał w księżnie wejmarskiej za
45,000 marek.

✕ Nowe ciepłe źródło odkryto na Szląsku w gó-
rach, w Johannisdorfu. Źródło to wyzyskano natych-
miast w celach sanitarnych.

✕ W Hamburgu, jak donoszą *Hamburger Nachrichten*,
policja tajechna zatrzymała na miejscu jakiegoś
Wysockiego z podrobionym paszportem, obwinianego o
dopuszczenie się nadużyć w kantorze jednej z firm han-
dlowych.

✕ Sto piętnaście posagów wystawili francuzi od
r. 1872-go do 1886-go różnym znakomitościom swoim.
U nas dzieje się inaczej. (Porównaj pomnik dla Mie-
kiewicza.)

✕ Na pamiątkę 50-letniego panowania królowej
Wiktorji wzniezionym będzie kościół w Londynie, któ-
ry ma pomieścić 3,000 osób. Arcybiskup w Canterbu-
ry rozpiął w tym przedmiocie konkurs.

✕ Królowa angielska ustanowiła nowy order „*Dis-
tinguished Service Order*”, który ma być nagrodą dla
ludzi wyjątkowej zasługi.

✕ Nizza, jak nam donosi miejscowy korespondent p. St., w d. 10-ym b. m. nawiedzona została niepamiętną burzą i powodzią. Potok Paillon, złośliwie nazwany przez Alfonsa Karra „suszarnią białizny”, dzielący Nizzę na dwie części, wezbrał tak, że woda pozalała ulice i promenady, dostając się do pobliskich will i sklepów. Od portu aż do mostu Magnan, na przestrzeni około 4-ch kilometrów, spustoszenia są bardzo znaczne. Spacerki nad brzegiem morza w części zniszczone, a w części pokryte żwirem do wysokości 75-ciu centymetrów. Palmy, oleandry i inne krzewy, zdobiące promenady, powyrwane z korzeniami, ławki żelazne, pogięte, słupy telegraficzne i latarnie gazowe połamane, domy pouszadkane, ogrody will poniszczone, słowem powódź doszła do rozmiarów prawdziwej klęski. Na dzień ten był zapowiedziany przyjazd do Nizy królestwa wirtemburskiego, opóźnił się jednak, ponieważ z powodu załamania się mostu kolejowego między Albenga i Alasie we Włoszech, królestwo musielizwrócić się ku Turynowi i jechać przez Modenę i Grenoble. Komunikacja Nizy z Paryżem jest także przerwana z powodu wezbrania Rodanu i popsucia kolei pod Vienne.

✕ Powódzie we Włoszech tak zniszczyły komunikacje, że listy i dzienniki z Rzymu idą obecnie do Warszawy dni 7.

✕ W Bra, we Włoszech, padał śnieg tak obfity, że pokrył powierzchnię na dwa cale. Co dziwniejsza widoku temu towarzyszyły grzmoty.

✕ W Nowym Jorku urządzono teatr na widowiska ranne, gdzie dawane będą jedynie sztuki, odrzucone przez wszystkie inne przybytki muzy. Można powiedzieć repertuaru.

✕ Nowożytni alchemiści zabierają się skuteczniej do fabrykowania złota, jak dawniejsi. Jakiś Niemiec Hagebuch umiał przekonać kilku francuzów, że potrafi wydobyć złoto z kamieni młyńskich. Wyłudziwszy z latwoiernych na cele tego „wynalazku” do pół miliona franków, drapnął do Vaterlandu. Śledztwo sądowe wykryło, że pomysły jego umieszczał w kamieniach za pomocą jakiegoś Pappa trochę kruszcem i wydobywał je następnie, bez sztuk alchemicznych oczywiście.

Nekrologja.

† S. p. Józef Jarkowski, urzędnik drogi nadwiślańskiej, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony św. sakramentami, zakończył życie dnia 17-go listopada 1886 r., przeżywszy lat 52. Pozostała żona wraz z dziećmi zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych na żałobne nabożeństwo odbędzie się mające w dniu 20-ym listopada r. b., to jest w sobotę, o godzinie 9-iej zrana, w kościele św. Karola Boromeusza przy ulicy Chłodnej, oraz na wyprowadzenie zwłok w tymże dniu i z tegoż kościoła o godzinie 2-iej po południu. —3983—

† S. p. Ludwik Henio Cybulski, ukochany synek Pawła i Zuzanny małż. Cybulskich, przeżywszy rok jeden i miesiąc dziesięć, po krótkiej i ciężkiej chorobie, powiększył grono aniołków dnia 19-go listopada r. b. W głębokim smutku pogrążeni rodzice zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na wyprowadzenie zwłok dnia 21-go listopada, to jest w niedzielę, o godzinie 3-iej po południu z kościoła Narodzenia Najśw. Marii Panny przy ulicy Leszno na cmentarz powązkowski. —3984—

† Dnia 20-go listopada, to jest w sobotę, o godzinie 10-iej zrana, odbędzie się żałobne nabożeństwo za duszę s. p. Felicji z Laszewskich Włocławer, w kościele św. Józefa Oblubieńca (po-karmelickim) na Krakowskim-Przedmieściu, na które się zaprasza. —3982—

† W sobotę, to jest 20 listopada r. b., o godzinie 10-iej zrana, odbędzie się nabożeństwo żałobne w kościele św. Karola Boromeusza przy ulicy Chłodnej, jako w dzień imienia s. p. Ferdynanda Sager, na które pozostałe dzieci zapraszają krewnych i znajomych. —3968—

Nadesłane.

Dobre gatunki **Cygar Havana II i Lamenos** w cenie rs. 4- za 100 sztuk w różnym opakowaniu, polecają

Kalinowski i Przepiórkowski,
w Warszawie (Hotel Europejski).

Z Cesarstwa.

Koalicja przeciwko Rosji — pisze *Swiet* — przyszła ostatecznie do skutku. Półurzędowe dzienniki włoskie z zupełną otwartością mówią o nowym potrójnym przymierzu. W Konstantynopolu, jak wiadomo przebywa obecnie margrabia Orengha, dowódca eskadry włoskiej. Według doniesienia pism włoskich, celem pobytu jego jest wyjednanie przyzwolenia Porty na przepuszczenie floty anglo-austriacko-włoskiej, jeżeli tego będą wymagały interesa podanych trzech tych państw. Tak więc — mówi dalej *Swiet*, dość będzie napadu siepaczków bułgarskich jeszcze na jednego włoskiego wekslarza, aby korzy-

stając z tego pretekstu, nowosklepieni sojusznicy wysłali na morze Czarne eskadrę dla obrony swoich interesów. Widocznie margr. Salisbury miał słuszną — Europa, która zniknęła, ukazuje się nanowo. Nietrudno się domysleć, że chociaż Niemcy trzymają się na uboczu od nowej koalicji, rzeczywista sprężyna, która wysunęła na scenę marionetki europejskie, znajduje się w ręku zręcznego i ucieźwego meklera. Żadnej co do tego wątpliwości nie pozostawia ton wszystkich gazet berlińskich. Jedną z nich, znana ze swojej nieprzyjaźni dla Rosji, powiada, że dyplomatyczne oddziaływanie Europy już się zaczęło. Według wiadomości otrzymanych przez tę gazetę z Londynu, margr. Salisbury odniósł się do Petersburga z przedstawieniem z powodu postępowania jen. Kaulbarsa w Bułgarii. Wysoko półurzędowa *Koelnische Zeitung* potwierdza także tę wiadomość, starając się nadać jej łagodniejszą formę. Według słów jej, Rosja miała się jakoby wyrzec okupacji wskutek „przedstawię przyjaznych gabinetów” (a w tej liczbie rozumie się także i berliński). go) zarówno jak i wskutek urzędowych oświadczeń w Wiedniu i Londynie. Tak więc koncert europejski znowu się złożył; Anglja, Austria i Włochy znowu grożą Rosji; Niemcy udzielają rad a rzeczpospolita francuska oznajmia, że jej uzbrojenia mają na celu zabezpieczenie pokoju. Ciekawarzewać wiedzieć, pisać w końcu *Swiet* — co wobec tego wszystkiego zamierza uczynić nasza dyplomacja, której doskonale wiadomymi są wszelkie przyczyny, jakie spowodowały obecne krytyczne położenie. Widocznie dyplomaci mogli mieć określony program działania jeszcze od czasu zjazdu w Francensbadzie. Wówczas jeszcze można było wiedzieć czego chcą od nas przyjaźni nam Niemcy. Prasa rosyjska wtedy już rozumiała wartość przyjaźni niemieckiej i przewidywała, do czego nas doprowadzi udział w fikcyjnym potrójnym przymierzu.

W gazecie *Nowoje Wremia* czytamy: „Zagraniczne dzienniki piszą, że poseł nasz w Londynie p. Staal, po mowie margr. Salisburego, miał szorstką rozmowę z angielskim ministrem. Organ dworu londyńskiego *St. James Gazette* oznajmia, że p. Staal udał się na dłuższy urlop. Jako dziennikarzom, obca nam jest fincja dyplomatyczna. Nie wiemy o ile jako dyplomata p. Staal takownie się zachował w ciągu swojej rozmowy z ministrem angielskim, pozwalając sobie na ton albo wyrażenia, które mogły się nie wydać przyjemnymi ministrowi królowej Wiktorji. Rozumiemy to, że na dyplomacie spoczywają szczególne obowiązki i że powinien on zachowywać zimną krew nawet wtedy, kiedy zwyżczajny człowiek nie umiałby się powstrzymać. Nie sądzimy też p. Staala jako dyplomata. Ale sympatyzujemy z nim głęboko jako z rosjaninem, który nie mógł nie być obrażonym mową margr. Salisburego. Nie pojmujemy nawet, jak mógłby się nią nie obrazić rosjanin, stanawszy oko w oko z ministrem królowej Anglii, kraju, o ile wiadomo, będącego w przyjaznych stosunkach z Rosją. Przytem bierzemy w rachubę i taką ewentualność, że minister angielski sam dał powód do tego, że p. Staal utracił zimną krew. Grzeczność lordów angielskich miewa czasami taki charakter wyzywający, że wzburzy nawet człowieka z najzimniejszą krwią. Wszystko to mając na względzie, jeszcze lepiej pojmujemy położenie p. Staala i jeszcze bardziej z nim sympatyzujemy.”

Z powodu że niektóre organa prasy zagranicznej, jak np. *Times*, powiadają, że to co powiedział hr. Kalnoky stanowi niezawodną gwarancję, że rząd rosyjski dotrzyma wszystkich swoich przyrzeczeń, a inne znów dzienniki upatrują w mowie austriackiego ministra spraw zewnętrznych rekojmję pokoju, starając się w ten sposób uspokoić opinię publiczną, że polityka austriacka nie doprowadzi Rosji do przyjęcia rzuczonego jej wyzwania, *Nowoje Wremia* pisze: „W chwili takiej niezachwiana stanowczość i konsekwencja w zdążaniu do zamierzonego celu jest najlepszą polityką dla mocarstwa postawionego w tem położeniu, w jakim się znajduje nasza ojczyzna. Lord Salisbury i hr. Kalnoky grożą nam koalicją. Poczekamy — zobaczymy. Nie pragnąc wojny, nie wyrzekając się stanowczego postanowienia zrobienia wszystkiego co odpowiada jego godności, dla utrzymania pokoju europejskiego, rząd rosyjski może spokojnie oczekiwać na dowody, że przechwątli wymienionych mężów stanu nie są czczeni frazesami i że od słów gotowi oni są przejść do czynów. Takie wyczekiwanie w niczem nie osłabi swobody i działania Rosji w Bułgarii i jeżeli zachęcani mowami margr. Salisburego i hr. Kalnoky'ego, pp. Stambulow, Mutkurow i Żiwkow dalej prowadzić będą swoją nieprzyjazną nam agitację, to spodziewamy się, że zobaczą oni, do jakiego stopnia cześć była nadzieja rozbudzona w nich oratorskimi ćwiczeniami pierwszych ministrów Anglii i Austro-Węgier.”

Z ostatniej chwili.

Nordd. allg. Zeitung zapowiada, że cesarz Wilhelm z powodu stanu zdrowia nie utworzy osobiście parlamentu niemieckiego w dniu 25-ym b. m. A ponieważ i ks. Bismark, który świeżo osiadł w Friede sruhe, na uroczystość tę przybyć nie zamierza, przeto inauguracja tegorocznej sesji parlamentu będzie nader cichą i skromną. W każdym razie jednak w mowie tronowej znajdzie się ustęp poświęcony sytuacji zewnętrznej, który obwieści niewątpliwie prorocтво pokoju.

Diritto włoski ocenia mowę hr. Kalnoky'ego inaczej, niż większość dzienników półwyspu apenińskiego. Nie dostrzega on „punktów styecznych” pomiędzy interesami Austrii i Włoch na półwyspie bałkańskim. Snaśniejby to powiedzieć można o morzu Adriatyckim, gdzie Austria przy dobrej woli mogłaby zaspokoić życzenia Włochów. Co do Bałkanów, to interesa obu państw pod względem politycznym, wojskowym i ekonomicznym są raczej sprzeczne pomiędzy sobą. Hr. Kalnoky nie powinien oddawać się złudzeniu, że Włochy za wątpliwą poparcie ich polityki północno-afrykańskiej gotowe byłyby uznać hegemonję Austrii na morzu Egejskiem.

W Belgji stronnictwo katolickie rozpoczyna kampanję agitacyjną przeciw projektowi powszechnej i osobistej służby wojskowej, wniesionemu przez gabinet Beernaerta pod naciskiem opinii liberalnej w takiej formie, że upaść musi.

TELEGRAMY „KURJERA WARSZAWSKIEGO”.

Wiedeń 19-go listopada. (Tel. prywat. Kurj. W.) — Z wczorajszych oświadczeń hr. Kalnoky'ego wypływa, że przymierze Austrii z Niemcami trwa od roku 1879-go nieprzerwanie i jest sformułowanym na piśmie. Sądzić przeto należy, że było ono zawsze ograniczonem w swym zakresie. Hr. Kalnoky odmówił zrzeszta wyjaśnień co do tego, jakich środków zamierzałyby użyć Austria w razie jednostronnego naruszenia traktatu berlińskiego.

Berlin 19-go listopada. (Tel. specj. Aj. półn.) — Według informacji gazety *Post*, rada związkowa otrzymała projekt do prawa, dotyczącego nowego siedmioletniego wojskowego do r. 1895-go. Nowy projekt trzyma się przeważnie granie koniecznej potrzeby zapewnienia państwu bezpieczeństwa.

Paryż 19-go listopada. (Tel. spec. Aj. Półn.) — Minister skarbu broni nietykalności projektów budżetowych. Rząd odrzuca wszelkie odraczanie głosowania. Izba uchwała pomimo to przekazanie budżetu komisji, w celu pozyskania równowagi bez uciekania się do pożyczek i nowych podatków. Komisja bezzwłocznie przystąpiła do tej czynności. Rada ministrów ma odbyć jutro zrana posiedzenie, a następnie porozumie się z komisją budżetową.

Rzym 19-go listopada. (Tel. spec. Aj. Półn.) — W izbie San Giuliano zainterpelował rząd co do jego polityki wschodniej.

Ateny 19-go listopada. (Tel. specj. Aj. półn.) — Izba została rozwiązana. Nowe wybory naznaczone na dzień 16-ty stycznia.

Petersburg 19-go listop. (Tel. spec. Aj. półn.) — *Journal de St. Pétersbourg* ogłasza dwa listy z Budapesztu tłumaczące, że ożywione rozprawy w delegacji są wynikiem upodobania węgrows do wojowniczych wyrażen i zbliżających się wyborów. *Journal* robi uwagę, że byłoby to możliwem, gdyby szło tylko o członków delegacji, ale nie o ministrów. Uważa on za niemożliwe przemawianie na dwa sposoby. Z tego to zapewne powodu mowa, którą miał cesarz była odpowiednią stosunkom, jakie istnieją między Austrią i Rosją.

Petersburg 19-go listopada. (Tel. Aj. półn.) — *Journal de St. Pétersbourg* powiada, że prasa europejska wysnuwa z mowy hr. Kalnoky'ego wnioski pokojowe. Dowodzi to ogólnego pragnienia pokoju, ale jeżeli w Europie wierzą w utrzymanie pokoju, to dlatego, że znane są pokojowe zamiary Rosji. W takim jednak razie pocóż uciekać się do niepotrzebnych wyzwań? oto pytania, które stawia opinia publiczna, której z trudnością przychodzi pogodzić owe wyzwania z istnieniem potrójnego przymierza. Z tego powodu wątpliwem jest, aby hr. Kalnoky wygłosił swoją mowę z upoważnienia Niemiec

GIEŁDA.

Warszawa d. 19-go listopada 1886 r.

Łatwo było do przewidzenia, iż wobec minionego na razie niebezpieczeństwa dalszej niżki kursu rubli, notowania bowiem wczorajsze urzędowe były niezmiennie, dziś czynności giełdowe rozpoczyna się przy usposobieniu nieco dla walut obcych słabszym. Gdy szacowania poranne zmiany nie przyniosły żadnej i znów zawiodły oczekiwanie wyżki, sytuacja stała się trudniejszą i w ciągu trwania czynności postępowano choć leniwie w kierunku dla walut obcych zwykłym, choć w rezultacie do wczorajszych wyższ niż dociągnięto.

Za weksle długoterminowe na Berlin 52 07 1/2 żądano, jak wczoraj. Krótkoterminowymi obracano po 51.92 1/2, z początku 51.95 i 51.97 1/2 ku końcowi—żądano 52.05 o 2 1/2 kop. niżej niż wczoraj.

Na pomniejsze miasta niemieckie żadnych nie robiono interesów.

Na Londyn 10.52 1/2, żądano i płacono też wysokie kursa 10.50 1/2 i 10.51 1/2.

Na Paryż 41.90 — bez obrotów.

Na Wiedeń kupiono drobną ilość po 84.20, przy żądaniu 84.40.

Obroty walutowe słabo. — Natomiast papierami znaczniejsze przy kursach wysokich.

Listy likwidacyjne 95 i 94.60 — wedle wielkości odcinków.

Pożyczki wschodnie 99.25 — bez ruchu.

Listy zastawne ziemskie I, II, III i IV ser. po 101. Serja V-ta 99.80 — płacono 99.65 — kupiono za kilkanaście tysięcy rubli.

Listy miejskie mocno. Serja I 99.75 w żądaniu. Serja II 99, płacono 98.60 i 98.75. Za III żądano 98.75 i płacono też 98.50, 98.55 i 98.60. Za IV 98.65, oddawano po 98.50.

Obligacje 96.75 i 96.25.

Listy łódzkie poszukiwane po 96.25, 95.40 i 95.25. Tranzakcje doszły do skutku. Serja I po 96.50, II po 95.40 i 95.50, III po 95.25 i 95.50.

Słyszeliśmy o tranzakcjach renty kolejowej po 98.60 i 98.55, których jednak w cedule nie znajdujemy.

Akcjami nie obracano.

Godzina 12. — Usposobienie mocne. Za weksle krótkoterminowe na Berlin 51.97 1/2, płacono.

J. Wł.

Sprawozdanie z targu zbożowego

na placu Witkowskiego, dnia 19-go listopada 1886. go r.

Dostawy na targ bardzo małe. Usposobienie bardzo trudne do określenia, z powodu małej ilości nabywców, jak zwykle zresztą w piątki.

Pżenicy 150 korey zaledwie rozprzedano z próbek. Wyborową tylko kupowano po 6.60, innej wcale nawet oglądać nie chciano.

Zyta 300 korey, również tylko wyborowe w obrocie. Płacono za nie 4.65 do 4.80.

Jęczmienia 200 korey wyborowego dostawiono. Na żądanie jednak 4.20 za korzec zgodzić się nie chciano i ziarno pozostało niesprzedane.

Owsa 300 korey. Płacono 2.50, 2.65, 2.70, 2.75, 2.80 i 2.85, a wyjątkowo i 3 rs., tej ostatniej jednak ceny za normalną uważać niepodobna.

Siana niezbyt wiele. Piękna pogoda i możność utrzymywania inwentarza w polu oślabia chęć kupna. Płacono za wyborowe 50 kop., goraz 40, a ordynaryjne 30 kop. za pud.

Słoma owsianka po 30, żytnia po 40 kop. za pud.

J. Wł.

TEATRA.

Wielki. Dziś: „Rigoletto” (występ p. Piaseckiej). Jutro: „Żydówka” (występ p. Warmuta). — Rozmaitości. Dziś: „Przechodzień”, „Pan Geldhab” i „Świeczka zgasła”. Jutro: „Wicek i Wacek”. — Mały (ulica Daniłowiczowska). Dziś: „Złoty pajak”. Jutro: „Rozyna i Marjetta”. — Buff. Przedstawienie trupy niemieckiej „Kain”.

— Komitet pomocy dla dymisjonowanych wojskowych i ich rodzin podaje do powszechnej wiadomości, iż wszelkiego rodzaju ofiary w przedmiotach i w gotówce, przyjmowane są codziennie w kancelarii komitetu, od godziny 10 ej zrana do 3-iej po południu z wyjątkiem dni świątecznych.

— Biuro informacyjne o nędzy wyjątkowej ma honor podać do publicznej wiadomości po szczególe ofiarodawców, którzy w ciągu ubiegłego miesiąca, to jest od dnia 1-go października 1886 roku do dnia 1-go listopada 1886 roku dobroczynną składką zasilili ubogich, sprawdzonych przez siostry miłosierdzia.

Ofiary miesięczne: 1-go października: jw. J. P. rs. 100, jw. hr. A. Po. rs. 100, z zapisu s. p. hr. Marji Raczyńskiej rs. 100, jw. Or. Zamojska rs. 50, jw. hr. M. P. rs. 25, K. P. rs. 25, G. P. rs. 25, K. S. rs. 25, w-ny ksiądz Jagodziński rs. 25, jw. Jan Bloch rs. 80, jw. ni Jan i Aleks. Goldstand rs. 55, w-ny Wernicki rs. 15, w-ny Cze. Biernacki rs. 10, w-ny A. Mog. rs. 10, w-ny Lucjan Syno. na trzy miesiące rs. 3, w-ny Salo. Hantowier na trzy miesiące rs. 3.

Ofiary jednorazowe: jw. hr. Wła. Branicki rs. 100, J. N.

B. rs. 25, jw. hr. A. Po. z prośbami rs. 37, N. N. rs. 33, N. N. rs. 2, M. K. rs. 10, K. rs. 5, jw. Tadeusz Sieheri rs. 50, w-na Kar. rs. 10, N. N. rs. 1, z redakcji „Przeglądu Katolickiego” rs. 26 kop. 6.

Razem rs. 950 kop. 6.

Biuro wsparło w tym miesiącu 351 rodzin.

BIURO INFORMACYJNE

o nędzy wyjątkowej, sprawdzonej przez siostry miłosierdzia poleca miłosierdziu publiczności warszawskiej.

Tamka № 35. — Posiedzenie dnia 18 listopada 1886 r.

Nr domu	Ulica	Nazwisko lub initiale	U W A G I
56	Chłodna	Wonka Tekla	Mał chory, dz. dr. 5.
78	Wilcza	Rutkowska Eleo.	Mał chory, dzieci drob. 3.
12	Leopoldyn	Uziębło Aleksa	Mał chory dz. 3, matka stara.
4	Chłodna	Milewski Józef	Sparaliżowany.
51	Ogrodnia	Romelewska A	Wdowa, dzieci drob. 4.
10	Piekarska	Nowak Maria	Wdowa, dz. dr. 4-ro.
9	Zakroczy.	Sobczyńska Ka.	Wdowa, lat 100, córka ciężko chora.
29	Dzieln.	Wróblewska P	Mał ciężko chory, dz. dr. 2.
13	Nowolipie	Fabiszewska L.	Wdowa, dz. 3, jedno chore.
32	Nowolipki	Graszkiewicz Z	Wdowa, sparaliżowana.
1	Szumowiz	Myszkowska M.	Mał w szpitalu, dz. dr. 4-ro, matka chora.
32	Tamka	Małeczka Stanis	Mał ciężko chory, dz. dr. 3.
8	Zródlowa	Tuszyński Alek	Wdowiec, dzieci drob. 3-je.
65	Czerwiak.	Hajdenberg Be	Wdowiec, dz. dr. 3.
13	Książęca	Gąsieniczka Ag	Niewidoma.

— Warszawskie Towarzystwo dobroczynności z powodu zamknięcia kasy groszowej w ochronie XV-iej przy ulicy Twardzej, wzywa niniejszem uczestników tejże kasy, aby po odbior swoich wkładów z książeczkami kasy groszowej zgłosili się do p. Józefa Marguliesa, zarządzającego pomienioną kasą, który codziennie z wyjątkiem niedziel i sobót rano do godziny 9-iej, po południu między 2-gą a 3-cią w mieszkaniu swem Nowolipki № 19 dopełniać będzie wypłat. W Warszawie dnia 30-go października (11-go listopada) 1886 r.

Prezes administracji ogólnej Szwede.

Członek sekretarz Towarzystwa J. Heppen.

1062) Długotrwałe zapory oraz kataru kieszek leczą się skutecznie kombinacją hydroterapii z masażem. Zakład leczniczy. Oboźna 5.

— Masaż wykonywa od lat 15 z dobremi skutkami; wskazać mogą uzdrowionych. Bagno nr 2. — R. Milenberg. (1228)

— Dr. T. Trzeciński, ordynator szpitala św. Łazarza, Włodzimierska nr. 15. (3830)

— Dentysta Zandau, ojciec, Długa 44, Połkańskie. i rzytuje jak zwykle. (3773)

— Właściciel zakładu wyrobów jubilerskich, egzystującego przy ulicy Senatorskiej pod firmą Józefa Jarockiego, ma honor uprzejmie prosić osoby, które w różnych czasach złożyły przedmioty do naprawy, lub też mające jakiegokolwiek pretensje handlowe, ażeby zechcieli w przeciągu 5 miesięcy zgłosić się po odbiór takowych przedmiotów, tudzież z wykazaniem swych pretensyj, gdyż po upływie tego terminu, z powodu zwinienia interesu, żadne reklamacje przyjęte nie będą.

Nadto również ma honor prosić osoby pozostałe dłużnemi za zakupione przedmioty o uiszczenie w tymże przeciągu czasu przypadające od nich należności, gdyż w przeciwnym razie, zmuszony byłby poszukiwać takowe na drodze sądowej. (3812)

Józef Jarocki.

11. Złoty i srebrny medal. 11. Extrakt mienny płynny i stały.

Cibils Użyty z gorącą wodą, daje w jednej chwili wyborny rosół, smakiem i pożywnością przewyższający inne ekstrakty.

Bardzo ważne zastosowanie ma Cibils jako przyprawa na każdym stole równie niezbędna, jak sól, pieprz i t. p. dla poprawienia na razie smaku wszelkich zup i potraw, mięsnych lub postrnych.

Cibils pod względem praktycznym i ekonomicznym, zaleca się w każdym gospodarstwie domowym. Do nabycia we wszystkich handlach towarów kolonialnych, spożywczych i aptecznych w Warszawie i na prowincji. (1244)

Główny skład u T. D. Łapińskiego, Włodzimierska 6.

BAPII.

Tylko te Cygara i Tabaka są prawdziwe Bruna, na których banderola opatrzona powyższą pieczęcią koloru miedzi.

Fabryka, ul. Hoża nr 55. — Skład, Grzybów nr 2.

— Nakładem Składu nut i Instrumentów muzycznych, Gustawa Lewi w Warszawie, Marszałkowska 136, wyszły **WPRawy FORTPIANOWE** polecane przez Instytut muzyczny, z najlepszych źródeł zebrane i ułożone przez prof. **Jana Kleczyńskiego**. Do nabycia we wszystkich księgarniach. Cena kop. 60. (1395)

Ogłoszenia Kiermaszowe

na programach zabaw i do rozlepienia wewnątrz i zewnątrz cyrku, przyjmuje administracja kiosków, Niecała 14. (1382)

3869 Dr **Józef Kuniewicz**, b. ordynator kliniki akuszerzyjnej Ces. Warsz. Uniwersytetu, przeniósł mieszkanie na Marszałkowską nr 105. Udziela obecnie porady w chorobach kobiecych od 4—6.

Rada zarządzająca drogi żelaznej fabryczno-łódzkiej

podaje do wiadomości osób interesowanych, że z dniem 20 grudnia (1 stycznia) 1886/7 roku, ma być oddanym w dzierżawę bufet na stacji Koluskiej. Mający przeto chęć konkurować o powyższą dzierżawę, zechcą złożyć najpóźniej do dnia 22 listopada (4 grudnia) r. b. w biurze zarządu w Warszawie przy ulicy Zielnej nr 41 opiewczowane deklaracje z wymienieniem w takowych stopy zaofiarowanego rocznie czynszu dzierżawnego.

Rada zarządzająca zastrzega sobie jednak prawo wyboru między konkurentami bez względu na wysokość zaofiarowanej sumy dzierżawnej. (1378)

Droga żelazna warszawsko-terespolska

niniejszem zawiadamia, że z dniem 1 (13) listopada r. b. wzamian obecnie obowiązującej, wprowadzoną została w związku warszawsko-orłowsko caryńskim nowa klasyfikacja ogólna towarów.

W rzeczowej klasyfikacji uwagi zamieszczonej na stronie 5 co do taryfowania przesyłek wagonowych makuchów, uważać należy za niebyłą.

Przewóz zaś makuchów dopełniany będzie w związku o którym mowa na zasadzie specjalnych taryf, o czym w następstwie ogłoszenia poczynione będą.

Nadto w przepisach przewozowych rzeczzonego związku od powyższego terminu wprowadzają się nowe przepisy co do przesyłek asekurowanych.

Pierniki, Czekoladę, Świece

i wyroby z pszczonego wosku polecam w wysokiej doskonałości po cenach umiarkowanych. Handlującym ustępuję znaczny rabat. Cenniki na żądanie wysyłam bezpłatnie.

Jan Wróblewski.

(3972)

W Warszawie, ulica Kapitulna.

— Kto wie adres p. **Ludwika Toboldt**, b. pisarza u sędziego pokoju, zechce takowy w ważnym interesie łaskawie doręczyć Sztabs Kapitanowi Woronowowi (Przejazd. Mostowskie koszar. Wejście z bramy). (3930)

— Polecając nasz skład obficie zaopatrzony w oryginalne wina zagraniczne wszelkich gatunków, zwracamy szczególną uwagę Szan. Publiczności na **wina węgierskie**, wprost od producentów sprowadzane, tak stołowe wytrawne, jako też Tokaje i Maślacze, oraz białe **wina francuskie**, Sauterne i Yquem, które posiadamy w najlepszych gatunkach, w wielkim wyborze i po cenach umiarkowanych. Również polecamy oryginalne **Cognaki** kuracyjne pierwszorzędných firm 1/1, 1/2 i 1/4 but. **Specjalny Handel Win F. Venet & Co**, dawniej Jan Stiff i Synowie, Długa nr 49, wprost Nalewek. (1345)

Do bućków damskich!!

Lakier czarny i złoty
Glazurę czarną w flakonach z gabeczką i korka poleca skład **S. GLINSKIEGO**, Nowy-Swiat 69. (374) Nowy-Swiat 69.

KORRESPONDENCJA PRYWATNA.

— A. B. C. — Czekalem — co znaczy — odbierz list pod wiadomym adresem *poste-restante* odpowiem również *poste-restante*. — Jerzy. (3978)

— Do dzisiejszego numeru Kurjera dla prenumeratorów na prowincji dołącza się tabela wygranych w czwartej klasie 147-iej loterii klasycznej Królestwa Polskiego.

Kurs giełdy warszawskiej.
Dnia 19-go listopada 1886 r.

W eks le:	Żąd.	Płac.
Berlin 100 mar. z krótk. ter.	62 1/2	—
Londyn 1 funt ster. " "	10 1/2	—
Paryż 100 franków " "	41.90	—
Wiedeń 100 guld. " "	84.40	—
Papiery publiczne:		
5% Listy zast. z r. 1863 d.	101.—	—
" " " " m.	101.—	—
Listy zast. m. "Warsz." ser. I	99.75	—
" " " " II	99.—	—
" " " " III	98.75	—
" " " " IV	98.65	—
Listy zast. m. "Łodzi" serji I	96.25	—
4% Listy likwidacyjne duże	95.—	—
" " " " małe	94.60	—
Bil. Banku Ces. s. I, II i III	—	—
Ros. Poż. Premj. z roku 1864	—	—
I Pożyczka wschodn. rs. 100	99.25	—
II " " " " rs. 100	99.25	—
III " " " " rs. 100	99.25	—
Listy wileńskie długot. . .	—	—
Akcje i obligacje:		
Obligacje miasta Warszawy	96.75	—
Akcje dr. ż. warsz.-w. rs. 100	—	—
Akcje dr. ż. warsz.-b. rs. 100	—	—
Akcje dr. żel. warsz.-teresp.	—	—
Akcje dr. żel. fabr.-łódzkiej	—	—
Akcje Banku handl. warsz.	—	—
Akcje Banku dyskont. warsz.	—	—
Akcje Banku handl. w Łodzi	—	—
Akcje warsz. Tow. ub. od ogn.	—	—
Akcje warsz. Tow. fab. cukru	—	—
Akcje Tow. f. cukru Józefów	—	—
Akcje Dobrzel. Tow. f. cukru	—	—
Akcje Tow. Lilp. Ran i Lew.	—	—
Akcje Tow. przędz. Zawierc.	—	—

Wartość kuponów:
(Po potrąceniu podatku skarbowego.)
Od Listów zast. ziemskich 5% kop. 194
Od Listów z m. Warszawy kop. 63 1/2
Od Listów zast. m. Łodzi kop. 23 1/2
Od Listów likwidacyjnych kop. 177 1/2
Od Obligów m. Warszawy kop. 47 1/2

Targi
NA PLACU WITKOWSKIEGO.
Dnia 19-go listopada 1886 r.

	Pud	Korzec
	od do	od do
	kopiejek	
Psz. 242 sm. i ord.	—	—
" " pstra i dobra	—	—
" " biała	—	—
" " wyborowa	—	660
Żyto wyborowe 232 funt.	—	465 480
" " średnie	—	—
" " wadliwe	—	—
Jęczmień 2 i 4 rzęd. 202 f.	—	420
Owies " " 142 f.	—	250 285
Gryka " " 202 f.	—	—
Rzepak letni	—	—
" zimowy 212 funt.	—	—
Rzepak rapos zim. 212 f.	—	—
Groch polny 262 funt.	—	—
Ziemniaki	—	—
Masło świeże funt	—	—
" solone pud	—	—
Siana pud	30	50
Słomy pud	30	40
Drzewa opał. twar. s. kub.	—	—
" " miękie	—	—

Cena okowity.

z dnia 19-go listopada 1886 r.
Hurt. skład. wiadro rs. 8 kop. 26
" garniec rs. 2 kop. 61

Nakładem Drukarni Alexandra Ginsa

wyszedł

KALENDARZ ścienny do zdzierania
na rok 1887.

Cena egzemplarza kop. 30.

Do nabycia w kantorze drukarni przy ulicy NOWO-ZIELNEJ № 47, jak również we wszystkich znaczniejszych księgarniach. 2191R

„Praktyczny KALENDARZ biurkowy”
na 1887 rok.

Jest to podkładka do pisania formatu arkusza z bibułą, porządnej roboty, z kalendarzem kartkowym na każdy dzień w roku do notowania, oraz kalendarz z tekstem rosyjskim i polskim, dwoma kolorami drukowany. Na okładce n wierzchu z dwóch stron mieszczą się wiadomości: telegraficzne, pocztowe, kolei żelaznych, sądy, konsulatory, cyklicy, taksa weksli, stempli i inne, słowem jest to sprzęt, który w każdym domu znajdować się powinien na biurku.

Wydanie składu papieru, Nowy-Swiat № 58.

St. Winarskiego.

Nabywać można u wydawcy i we wszystkich księgarniach i składach papieru.

Cena egzemplarza rs. 1 kop. 50, z przesyłką rs. 1 kop. 80. 2164r

Nowa prenumerata.

W celu najszerszego rozpowszechnienia jedynego
w swoim rodzaju dzieła pod tytułem:

NAJLEPSZA
METODA JEZYKA FRANCUZKIEGO

dla uczących się z pomocą lub bez pomocy nauczyciela

W 36 LISTACH

podług 22-go wydania Metody

Toussaint-Langescheidt,

Zastosowana dla Polaków przy uwzględnieniu właściwości obu języków,
ogłasza się po nadzwyczajnie przystępnej cenie nowa prenumerata.

Cena listu kop. 10, z przesyłką pocztową kop. 12.

Zeszyty odbierane być mogą w terminach dowolnych. Nabywać można również całe dzieło w teście tekturowej

Za cenę rs. 3 kop. 60, z przesyłką pocztową rs. 4.

Do nabycia we wszystkich księgarniach w Warszawie jak i na prowincji.

2226r S. ORGELBRANDA SYNOWIE, Krakowskie-Przedmieście № 66.

MAGAZYN

E. L O T H,

Krakowskie-Przedmieście № 17,

poleca w największym wyborze:

Kapelusze filcowe dla dam i dzieci w nowych formach i rodzajach, bez ubra-

nia od rs. 1, z ubraniem na różne ceny.

Czapeczki futrzane dla dam i dzieci.

Kwiaty do mody i do ozdoby apartamentów, również rośliny sztuczne, żardynierki,

ampule i t. p.

Pióra strusie i fantazyjne, ozdoby dżetowe i t. p.

Przyjmują się kapelusze do przerobienia

od dnia 10 b. m.

WYPRZEDAŻ wysortowanych kapeluszy ubranych i nie u-

branych, po cenach niższej kosztu. 2185R

DOLINA SZWAJCARSKA

W Sobotę, dnia 20 Listopada r. b.

Wielki Bal Maskowy

Początek o godz. 10 1/2, wieczorem. 2284

Opuszczył prasę i jest do nabycia we wszystkich księgarniach i na głównych stacjach dróg żelaznych:

Rozkład jazdy

pociągów pasażerskich na drogach żelaznych w Królestwie Polskim.—obowiązujący od dnia 1 (13) Listopada 1886 r. 2229R

Cena egzemplarza kop. 10.

OSTRYGI
Holsztyńskie

codziennie świeże,

w Handlu Win i Delikatesów

Ant. Stepkowskiego,

Wierzbowa № 9. 1915r

Dr. G. WERDNIG

Wiedeń, Wallfisch gasse, 13

ordynuje w językach: niemieckim, francuzkim i włoskim, od godziny 1-ej do 2-ej po południu. 2092R

Mąka Krupczatka

Ch. Krawcow,

Karmelicka № 23 nowy. 2209

Damy wielkiego świata

jakoteż Artystki naj-sławniejsze ze swej piękności, zaprzestały używać Gold-Cream który nadaje twarzy cechę się starzejącą i kolor oliwkowaty.

Zamiast tego w powszechnym jest użyciu Crème-Simon, preparat z perfum wytwórnych, nie ulegający nigdy zepsuciu. Środek ten, łącząc w sobie pierwiastki łagodzące i nadające jedność ciału, posiada nieoceniony przywilej zachowywania cerze wdzięku i świeżości, właściwej młodemu wiekowi.

Puder Simon oraz mydło à la Crème-Simon, mają ten sam zapach i uzupełniają znakomitą własność wymienionego preparatu.

J. SIMON

36, rue de Provence, Paris.

Sprzedaż detaliczna u Fryzjerów, oraz w Perfumerjach i Aptekach.

MYDŁO TRAWIASTE
Dra Poppa w Wiedniu.

Anaterynowy połysk D-ra Poppa.
Anaterynowa pasta D-ra Poppa.
Proszek do zębów D-ra Poppa.

Pasta do zębów D-ra Poppa. B2005

Każda paczka prawdziwego
MYDŁA TRAWIASTEGO I PA-
STY do zębów D-ra Poppa zaopatrzona odbitkami powyższych rysunkami.

Kaucjonowane

Biuro Nauczycielskie

Z. JASIŃSKIEJ,

ul. Hr. Berga № 6, w Warszawie,

rekomenduje Nauczycieli, Nauczycielki i Bony różnych narodowości, Rząd-ców dóbr i Gorzelanych. 2234R

GŁÓWNY SKŁAD

Trumien Metalowych,

Wienice i Gierlandy.

Fabryka Lamp, Latarni

i Wyrobów Metalowych,

F. Trelle,

Nowy-Swiat № 70. 1534r

Do najęcia zaraz przy Alei Jerozolimskiej

№ 21, na parterze świeżo-wyrestaurowane

6 pokoiów, przedpokój i kuchnia;

5 pokoiów, przedpokój i kuchnia,

od ulicy Brackiej № 13,

Sklep z wystawą 2262

UNIWERSALNY ŚRODEK

do

ODRADZANIA WŁOSÓW

woda

Pani S. A. ALLEN

Jest najwyborniejszym środkiem, działającym
nawet na włosy siwe i zawiedle i przywracający
im blask i piękność młodości. Do nabycia we
wszystkich perfumerjach i u fryzjerów.

Główny skład i fabryka w Londynie,

114 & 116 Southampton Row.

Sprzedaż w Warszawie w perfu-
merji A. Lipinka, ul. Niecała N. 1.

RÓŻNE MATERJALY

ze starych budynków są do sprzedania jako:
krokwie, belki, bale, deski, piece szlufowe,
cegła, drzwi, okna i kamienie brukowe. Wia-
domość: na miejscu w Łazienkach, w Kosza-
rach ułańskich. 2250

Skład Futer

pod firmą

J. D. REDEL,

znany Publiczności od lat 18, nadal egzy-
stuje na Nalewkach pod № 47/41, we wła-
snym domu. 2175

Skład Węgla

pod firmą

Nowa Konkurencja,

do każdego 5 lub 10 korcy, skład
dodaje darmo paczkę nowo-wyna-
lezionej rozpatki. 2237

RESTAURACJA

w Zakładzie Wodolecznym w Nowem-
Mieście nad Pilicą do wydzierżawienia od
Nowego-Roku.Objaśnienia w Biurze Ogłoszeń Rajchma-
na i Frendlera, Senatorska № 26. 2102R

Pismosuszki z Massy

forma estetyczna, wsiażliwością i trwałością przewyższają o wiele znane dotąd pismosuszki bibuliowe. Tania a wykonana gustownie pismosuszka, może służyć i równocześnie jako przyrządek i ozdoba najpiękniejszego nawet biurka.

Dotąd wyrabiane są w trojkiej wielkości, w cenie po kop. 30, 50, 75.

Nabyć można we wszystkich znaczniejszych składach papieru w Warszawie i na prowincji.

SKŁAD GŁÓWNY u p. WI- NIARSKIEGO w Warszawie, Nowy-Swiat 58.

PP. kupcom odstępować się rabat.

NS. Ostrzega się chcących podrobić, że na wynalazek ten prawo własności zabezpieczone.

Fabryka pismosuszek z masy F. Rychłowskiego w Krzepicach. 2222R

Świętokrzyszka Nr 11.

Staniki Trykotowe

jesienne i zimowe, najświeższych krojów.

Wyrabiane przezemnie jako doświadczonego specjalistę staników, zasługuję na **piętnastoletnie** tak pod względem kroju jak i doboru materiału; dla porównania więc tych zalet, uprzejmie upraszam Sz. Panie, ażeby przed kupnem w innych sklepach, zechcieli obejrzeć u mnie gatunki i fasony mojej fabrykacji. 2214R

Gustaw Haehle.

Świętokrzyszka Nr 11.

DLA PAMIĘCI

osób wiekowych, miłujących ciepło:

Flanelowe „Santé”

Kaftany, Kalesony, Kamizelki, Nabrzuszniki (Pasy)

dla osób cierpiących na żołądek,

Majtki damskie flanelowe,

Dla Chłopców i Panienek

Trykoty i Koszulki wełniane, w znacznym wyborze poleca

Skład Bielizny i Trykotaży

J. NATANBLUTA, Senatorska 32. 2212R

Rubli 6

za robotę kostiumu z mufką i czapeczką. Za robotę wierzchu do futra rs. 3, za robotę spódnicy lub rękawicy z podbiłkiem futra rs. 5, za upięcie spódnicy rs. 1 kop. 50. Wszystkie wykonywane podług ostatnich żurnali. Ulica Marszałkowska Nr 145, w podwórzu, tylko do Garkiewicz. 2267

Do sprzedania:

K O N

rosły, powozowy, zdrowy i

FAETON

używany, w dobrym stanie. — Wiadomość: u stróża przy ul. Jerozolimskiej 39. 2258

WYBOROWA

Oliwę Nicejską

tegorocznego zbioru, otrzymał

Skład Fr. Krupeckiego, Leszno 2. 2261R

Zaraz do wynajęcia

LODOWNIA,

ulica Smolna 7. 2265

SKLEP

z kompletnym urządzeniem, mieszkaniem i przytem piecem ang., zdatnym dla piekarnika, cukiernika lub piekarsza, z trzyletnim kontraktem, z powodu słabości właściciela do odstąpienia w każdej chwili. — Wiadomość: ul. Elekoralna 10, (wprost Zimnej), w sklepie A. Wróblewskiego. 2281

Akacji kulistych

sztuk paręset przydatnych do sadzenia przed domami, do sprzedania, ulica Smolna 30, w ogrodzie. 1260

KOCIOŁEK parowy

prawie nie używany, o sile 2—3 koni, z maszyną i kompletną armaturą, do sprzedania z powodu zastąpienia go większym. — Wiadomość: u rządcy domu 61 nowy przy ulicy Nowolipki. 2282

Pracownia Wiktorji

Przejazd 2, potrzebną **PANNY** kompletne uzdolnionej do staników. 2283

HOLSZTYNY duże

codziennie świeże,

POLECA

po rs. 1 kop. 50 za tuzin

Restauracja Brühla. 2219R

Ławki szkolne składane

najnowszej konstrukcji, Gimnastyka z przyborami wszelkimi, łóżka żelazne rozkładane z materacami stalowymi, Szafy biblioteczne, Szafy rozkładane do rzeczy, Stół jadalny dębowy czworog. o 6-ciu blatach, Stół biurowy rozkładany dębowy 5 łokci długi w ceratę blat., Globus duży z przyborami i inne utensylja szkolne, za przystępną cenę do sprzedania, Aleja Jerozolimska 47 nowy, róg Marszałkowskiej. — Tamże do wynajęcia zaraz **SKLEPY** z mieszkaniem lub bez. — Wiadomość: u rządcy domu. 2244

Po Rs. 50, 60 i 70!

piękne Serwisy stołowe,

na 12 osób, z pięknej porcelany, z przeszklonymi desekami, **rocznie malowanymi** składające się z następujących przedmiotów: 36 talerzy płaskich, 12 głębokich, 12 desek, 12 komintowych, 12 par filiżanek, 1 Waza duża, 4 półmiski owalne, 2 okrągłe, 1 do śladzi, 2 Sosierki, 4 Salaterki, 1 Kabanos do konfitur, 1 Maselniczka lub Imbryk do kawy, 2 Musztardniczki, 2 Solniczki. — **Razem sztuk 165.** — Garnitury do mycia, 12 białe po rs. 3, kolorowane od rs. 4, oraz wszelką porcelanę tak białą jak i malowaną.

najtaniej sprzedaje

Zakład Malowania na porcelanie

Ryszarda Fijałkowskiego, Krakowskie-Przedmieście 2, wprost Kopernika, w lokalu prywatnym. 2264

WAŻNE!

Od Nowego-Roku potrzebny jest

SKLEP

z oknem wystawowym, (może być każdej chwili wzięty) w okolicy ulic: Bieleńskiej, Długiej, Miodowej (bliżej Senatorskiej) i Senatorskiej.

Wiadomość: ulica Bieleńska 18, w Magazynie Obuwia damskiego, 1-e piętro.

Tamże do zbycia szafy sklepowe, gazomierz, lampy gazowe z takimże piecykiem. 2259

Subjekt Handlowy

z kaucją **Rs. 2,000** w gotowiznę, obecnie na posadzie, posiadający chlubne rekomendacje, poszukuje posady kassjera, inkasenta, magazyniera, buchaltera. — Wiadomość: w Biurze Ogłoszeń, Senatorska 26, pod literami B. C. 2237R

Lombard Kaucjonowany,

Królewska 39, naprzeciw Giełdy, wydaje zaliczki na zastaw kosztowności

20% wyżej,

niżeli wszystkie lombardy prywatne. 2152R

Do sprzedania

Herbarz Niesieckiego,

wydanie dawne z r. 1728—1738, kompletne w 4-eh tomach in folio. — Chmielna 58, mieszkania 3. 2196

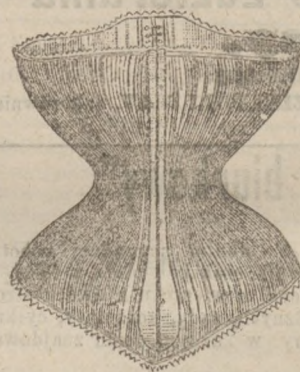
Oliwę Nicejską świeżą i Essencję Octową

POLECA

Skład Materiałów Aptecznych

J. MROZOWSKIEGO,

ulica Miodowa Nr 8 (nowy). 1987R

Fabryka Gorsetów „Nelly,”

Nowy-Swiat Nr 61 nowy,

poleca wielki wybór gorsetów fiszbinowych, różnokolorowych: białych, szarych i pasowych. — Gorsety atlasowe po bardzo przystępnych cenach. — Gorsety włosienicowe z brykielkami, lub sprężynowymi przodkami dla osób nie znoszących fiszbinu. — Leniuszki dla osób starszych lub słabych. — Szelki i Gorsety do prostego trzymania się dla panienek.

Obstalunki wykonywane się w przeciągu 24 godzin.

Cennik wysła się na prośbę franco.

Z szacunkiem

„Nelly,” była krojczyni pani „Marie,”

2247R

Nowy-Swiat 61.

Mamy honor zawiadomić Szanowną Kliencję, że w celu rozszerzenia zakresu naszej działalności,

Fabrykę naszą i Magazyn

wyrobów złotych, srebrnych i brylantowych

egzystującą od roku 1832,

PRZENIESLIŚMY na przeciwną stronę, róg ulicy Miodowej pod Nr 1, do domu gdzie się in esel fotografują J. Mieczkowski.

Polecamy: **SREBRA STÓŁOWE** w wielkim wyborze, najnowszych fasonów, gotowe i na zamówienia, oraz **BIŻUTERIĘ** złotą, srebrną i brylantową, z zastosowaniem do wymagań mody i gustu, po cenach bardzo umiarkowanych.

FABRYKA PRZY MACAZYNIE.

Wszystkie obstalunki wykonywane być mogą podług wzorów własnych lub nam powierzonych. 2165R

G. Radke i A. Żeliszewski.

TANIO!

ZUPEŁNA WYPRZEDAŻ TOWARÓW BŁAWATNYCH,

z powodu zmiany lokalu

W MAGAZYNIE L. JARZEBSKIEGO,

przy ulicy Nowy-Swiat 59.

2199R

Piękność i świeżość cery!

Cesar.-Król. uprzywilejowana

2158R

Eau de Lys de Lohse

okazała się jedyną skuteczną i prawdziwą w rzędzie preparatów upiększających cerę, niszczy na twarzy żółte plamy, czerwone pętna itp. i niezawodnie usuwa zanieczyszczenie skóry, nadając cerze zadziwiająco delikatną, młodociano różową świeżość.—Flakon oryginalny rs. 1.50 i rs. 3.

Mydło z mleka liliowego Lohse'go

dzięki swej czystości, niezaprzeczenie najłagodniejsze ze wszystkich mydeł toaletowych, czyni i zachowuje skórę gładką i miękką, sztuka kop. 65, perfumowane AUX ROSES DE TURQUIE, rs. 1 kop. 50.

GUSTAW LOHSE, 46, Jaegerstrasse, Berlin.

Perfumeria J. C. M. Cesarzowej Niemiec, Dostawca J. C. M. Następczyni Tronu Niemieckiego i Pruskiego.—Sprzedaż we wszystkich perfumeriach i u fryzjerów.

Pozwólone przez Moskiewski Urząd Lekarski

MYDŁO

Prowizora A. M. Ostroumowa,

usuwa zupełnie owrzodzenia na głowie i zapobiega wypadaniu włosów.—Sprzedaje się po kop. 30 za kawałek, we wszystkich aptekach i magazynach aptecznych. Skład dla Królestwa w Apteczce Mag. farm. W. Karpińskiego w Warszawie. 2088R

Zarząd Drogi Żelaznej Nadwiślańskiej

podaje do wiadomości osób interesowanych, że dla eksploatacji tejże drogi w roku 1887 potrzeba będzie nabyć następujące przedmioty:

- 1) Słupy telegraficzne dębowe, 5 sażenowych sztuk 200 i 4 sażenowych sztuk 200.
- 2) Węgiel drzewny. 3) Olej do palenia, Olej mineralny wagonowy. Olej mineralny maszynowy, Pokost, Terpentyna do farb, Terpentyna do czyszczenia parowozów. 4) Łój beczkowy i w tafelkach. Mydło szare, Świece stearynowe, oraz parafinowe, wagonowe i stołowe.
- 5) Buty i przyszwyy. 6) Pakunek amerykański. 7) Nafta kaukaska. 8) Odlewy żelazne.
- 9) Karton na bilety. 10) Opony do platform. 11) Pakuły i konopie. 12) Wyroby powroźnicze. 13) Materiały chemiczne. 14) Knoty i poduszki do maźnic. 15) Wyroby gumowe i weże parciane. 16) Wyroby szklane i porcelanowe. 17) Części zapasowe do lamp i t. p.
- 18) Metale i wyroby metalowe. 19) Materiały dla telegrafu. 20) Wyroby szrotkarskie.
- 21) Koks gazowy. 22) Miotły, słomianki, mąka żytnia i t. p. 23) Roboty introligatorskie. 24) Cement, cegła, gлина ogniotrwała. 25) Ceraty. 26) Odpadki bawełniane. 27) Pościel. 28) Bielizna. 29) Skóry. 30) Siatki żelazne i mosiężne. 31) Meble. 32) Wyroby pasmanteryjne.

Zyczący podjąć się jednej z pomienionych dostaw w całości lub części, obowiązani są najpóźniej do dnia 15 (27) Listopada r. b. w Wydziale Gospodarczym Zarządu drogi żelaznej Nadwiślańskiej, złożyć opiewaną deklarację z napisem „Deklaracja na dostawę” (wymienić przedmiot).

Przy złożeniu deklaracji winien być okazany kwit kasy głównej tejże drogi na złożone w gotowiznie lub papierach wartościowych, wadium w sumie wyrównującej 10% wartości zadeklarowanej dostawy.

Odnosne warunki wyżej wyszczególnionych dostaw, oraz szematy deklaracji mogą być przejrane codziennie z wyjątkiem Niedzieli i dni świątecznych, od godziny 10 rano do 2-jej po południu w Wydziale Gospodarczym zarządu drogi.

Zarząd zastrzega sobie wybór między deklarantami, oraz prawo rozdzielenia każdej dostawy.

2193r

FABRYKA i MAGAZYN

OBUWIA

damskiego, męskiego i dziecięcego

A. Pilischa,

Plac Teatralny 11 w Warszawie.

zawiadamia Szanowną Publiczność, iż rozszerzywszy znacznie zakład swój i zakres działalności tegoż, urządził przy magazynie specjalny salon dla Panów.

Niezależnie od wyrabianych dotąd wyższych gatunków, fabryka rozpoczęła obecnie wyrabianie kilku gatunków obuwia na niższe ceny, dla każdego przystępne.

Wykończenie elegancją, materiały i robota trwała.—Obstalniki podług miary, w skutek powiększenia fabryki, mogą być wykonywane jak najszybciej.

Zamówienia z prowincji skuteczniają się po otrzymaniu należności i jednej sztuki obuwia na miarę.

2260R

2258R

WINA SZAMPANSKIE

Extra (demi-doux) Extra-Dry (see) Crémant Rosé (demi-doux)

FIRMY **GEORGE GOULET** w REIMS

DOSTAWCY DWORÓW:

Cesarzowej Indyi i Królowej W. Brytanii,
Króla Holenderskiego,
Następcy Tronu Angielskiego Ks. Walii.

Fabryka Wody Kolonńskiej i Perfumeria FERD. MÜLHENSE

w Kolonii „R.—Glockengasse Nr 4711,

poleca wyroby swoje, zaszczytnie znane i odznaczone na wszystkich

Wystawach pierwszemi nagrodami:

№ 4711, Woda Kolonńska, uznana przez najpierwszych fachowców jako najlepsza. № 4711, Flor da Water, do kąpieli. № 4711, Eau de Quinine, znakomite do mycia głowy. № 4711, Lotion végétale, przeciw wypadaniu włosów. № 4711, Ocet toaletowy. № 4711, Coniferengeist, niezbędna w pomieszczeniach chorych. № 4711, Quadruples Extraits, i № 4711, Triples Extraits, i № 4711, Zapachy z ziół niemieckich, najpiękniejszy zapach ziół w wielkim wyborze. № 4711, Bukiet Renski. № 4711, Olejki ziołowe, i № 4711, Pomady ziołowe, z zapachami kwiatów. № 4711, Tłusty puder. № 4711, Puder ryżowy. № 4711, Woda do zębów. № 4711, Pasta do zębów. № 4711, Proszek do zębów.	№ 4711, Najlepsze mydło toaletowe, w eleganckim opakowaniu. № 4711, Mydło kryształowe, z zapachami wody kolonńskiej, róż, maiglöckchen i rezedy, z gwarancją wysokiego procenta gliceryny. № 4711, Higieniczne mydło glicerynowe. № 4711, Mydło glicerynowe ichtiolowe, najnowszy środek na czerwoność twarzy. № 4711, Puder mydlany do gołowania. № 4711, Brylantyna. № 4711, Pomady tyczkowe. № 4711, Preparaty z wazeliny, jako to: Mydło z wazeliny. Pomada Gold-Cream z wazeliny. Cream Pomada do warg z wazeliny.

Ceny są niższe, aniżeli ceny każdej innej fabryki zagranicznej.

Każdy artykuł, jako cechę prawdziwości, opatrzony jest numerem 4711.

Nabywać można w znaczniejszych perfumeriach w Warszawie.

2251R

MAGAZYN MOSKIEWSKI

przy ulicy Bielarskiej w Hotelu Krakowskim,

poleca świeżo otrzymane w wielkim wyborze, z pierwszorzędných fabryk Cesarstwa:

Piłno Jarosławskie na koszule i prześcieradła, do 3 arsz. szerokości.

Piłno obrusowe na 8/4, 10/4 i 12/4 szerokości.

Garnitury stołowe na 6, 12, 18 i 24 osób.

Obrusy białe i kolorowe, różnej wielkości, oraz juttowe stosowne do wszelkich mebli.

Serwetki stołowe, deserowe i kanwowe.

Ręczniki zwyczajne, kąpielowe i kuchenne.

Chustki do nosa, płóciennę, batystowe i jedwabne, średnio azjatyckie, białe i z kolorowymi szlaczkami.

Pończochy i Skarpetki, bawełniane, niciane fil d'ecosse i wełniane, białe i kolorowe.

Kaftaniki i Kalesony, bawełniane, wełniane i fil d'ecosse

Kołdry pikowe, wełniane i atlasowe.

Pledy mezzkie i damskie.

Perkal, Madapolam, Szyrting, Kreton, Nansok, Kanifas, Kreas i wszelkie inne materje bawełniane.

Bielizna męska i damska, Koszule (dzienne i nocne, Kalesony, Kaftaniki, Matiné, Spódniczki i t. d.

Zamówienia na wszelkiego rodzaju bieliznę męską i damską, magazyn przyjmuje i wykonywa najsumienniejsz i w najkrótszym czasie.

2257R

Skład Futer hurtowy i detaliczny

„B. REDEL,”

istniejący przy ulicy Świętojskiej Nr 24, przeniesionym został na Nalewki pod Nr 16, w bramie na 2-m piętrze.

2259R

10 Złotych Medali i Dyplomów honorowych 10 EKSTRAKT MIĘSNY KOMPANII

LIEBIGA

Z FRAY BENTOS (Ameryka Południowa).

Prawdziwy tylko

wtedy, gdy na etykietce każdego słoika

J. v. Liebig.

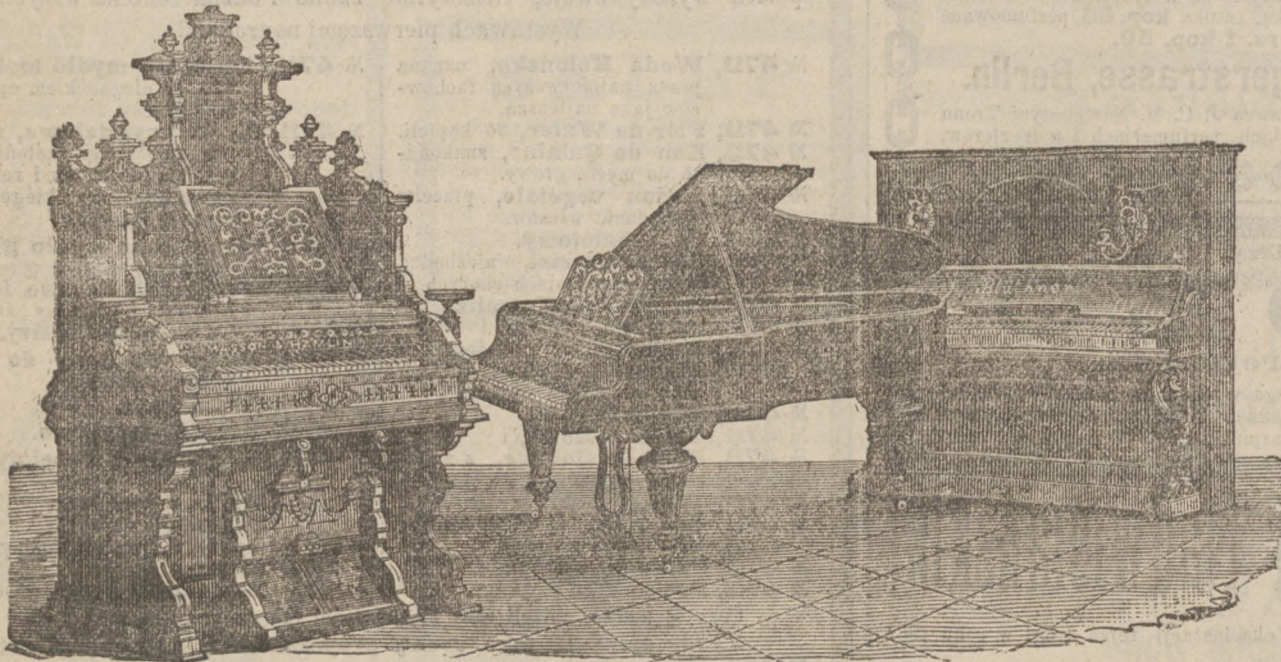
wydrukowane jest nazwisko niebieską farbą.

Ekstrakt Liebiga służy do doraźnego przygotowania wybornej i poślnej zupy, jak również dla poprawienia i zaprawy wszelkich zup, sosów, jarzyn i legumin, a dobrze użyty, stanowi punkt wielkiej oszczędności w gospodarstwie domowym. Wyborny, jako środek wzmacniający dla chorych i osłabionych.

50 R

Dostać można we wszystkich większych Składach towarów kolonialnych, delikatesów, materiałów aptecznych, Aptekach i t. p.

SKŁAD FORTEPIANÓW
KRAJOWYCH I ZAGRANICZNYCH
GEBETHNERA I WOLFFA,
Krakowskie-Przedmieście Nr 38.
WYNAJEM INSTRUMENTÓW.
FORTEPIANY Małeckiego po cenach fabrycznych.

Na zasadzie umowy piśmiennej zawartej z p. Juljuszem Blüthnerem, fabrykantem fortepianów w Lipsku, mamy zaszczyt donieść Szanownej Publiczności, że wyłączna reprezentacja tejże firmy w Warszawie, powierzona nam została.

Gebethner i Wolff.

1978r

MARKA

ZA WIADOMIENIE

FABRYCZNA

Z FABRYKI INDYGO KARMINU I FARBEK DO BIELIZNY

JANA STUCZKAJSKIEGO,

Krochmalna Nr 3 w Warszawie,

zaszczyconej Listem Pochwalnym na Wystawie w Moskwie w 1865 roku.

W skutek tylokrotnego podrabiania wyrobu z moją firmą przez zmianę „Jan Stuczkajski” na „Jak Stuczkajski” i adresu N° 3 Krochmalna, zmuszony byłem dla położenia tamy oszustwu, uzyskać markę fabryczną od Ministerstwa Przemysłu i Handlu w St.-Petersburgu i takowa zatwierdzoną mi została za N° 7411 w d. 18 Sierpnia r. b.

Zatem nadal wszystkie wyroby moje będą opatrzone marką powyżej umieszczoną i tylko za dobroć tych wyrobów ręczyć i odpowiadać mogę.

Z uszanowaniem

Jan Stuczkajski.

2015R

TRANY LECZNICZE Z BERGEN

zółty i biały parowy, oraz

biały Lofodzki,

mają zaszczyt polecić

1943R

Składy Materiałów Aptecznych

LUDWIKA SPIESSA I SYNA,

ulica Senatorska N° 464/5, obok kościoła PP. Kanoniczek,
ulica Marszałkowska N° 140, pomiędzy Świętokrzyską i placem Zielonym.

Fabryka i Skład Mebli

Jana Drzymulskiego,
przy ulicy Grzybowskiej N° 41,

obecnie zostały rozszerzone i udogodnione gdzie przyjmuje się obstalunki na roboty Stolarskie i Tapicerskie, a także posiada wielki zapas Mebli gotowych, jako to: Szafy ozdobne i skromniejsze, dębowe, orzechowe i machoniowe, Kredensy dębowe stylowe, Łóżka, Toalety, Garnitury do salonu, Szeslongi, Otomany, Materace do łóżek na sprężynach, które sprzedaje po cenie bardzo umiarkowanej, z czem poleca się

2179

JAN DRZYMULSKI.

BUCHHALTERJI

lekcje z upoważnienia Rządu udziela Jan Danilewicz, Autor, Mazowiecka N° 11.

2150

Wróciwszy z zagranicy otwieram przy ul. Marszałkowskiej N° 114, mieszkania 35,

Pracownię ozdobnych wyrobów ze skóry,

jako to: patarefek, koszyków, broszek, ramek do gabinetowych fotografii i t. d. Przytem mam honor zakomunikować, że owe ozdobne przedmioty obecnie zagranicą są bardzo modne i lubiane.

Mam nadzieję, że Sz. Publiczność zagustuje w owych ślicznych wyrobach, tem bardziej, że przy nadchodzących świętach takowe mogą służyć za najstosowniejsze podarunki na gwiazdkę.

Panny przyjmuję do nauki, po nauczaniu się takowej roboty, obiecuję korzystny zarobek, nauka trwa bardzo krótko.—Obstalunki przyjmuję detalicznie i hurtownie. 2238R

Zofja Horowitz.

Rs. 5!!! Rs. 5!!! Rs. 5!!!

za robotę sukni z dodatkami

podłg naj 5 świeższych

2233R żurnali 5 paryzkich,

W PRACOWNI

Sukień i Okryć

LEOKADJI K.,

ul. Bracka N° 20, wprost Widok.

Rs. 5!!! Rs. 5!!! Rs. 5!!!

GLÓWNY SKŁAD PAPIERU

z różnych fabryk

przy ulicy Królewskiej pod Nr 49,
drugi dom od placu Grzybowskiego, w podwórzu, w oficynie, wprost bramy.

Sprzedaje hurtownie i detalicznie po cenach fabrycznych papier:

Drukowy.

Konceptowy.

Mundштukowy.

Naturowy (w kolorach).

Pakowy (w różnych gatunkach) itp.

Skład przyjmuje również wszelkie obstalunki na różne formaty. 2221R

ZŁOTO i SREBRO

Kupuję i Płacę najlepiej

Sprzedaję najtaniej Biżuterję złotą i srebrną.

Obrączki z 3-eh dukatów 94 próby po rs. 17.

Reperacje i odnawianie sreber tanio i szybko.

61 Nowy-Swiat, 1-e piętro, mieszka. 15,

(gdzie fotografia p. Brandel). 2151R

Henryk Juwiler, jubiler.

Hinde's „Very” Brush.

Hindes'a prawdziwa Szczotka do włosów z czystej szczeciny. Nie z drutu. Oczyszcza głowę z łupieżu. Przyjemnie działa na skórę głowy i doskonale porządkuje włosy. Od wielu lat szczotkarze starali się nad udoskonaleniem szczotki do włosów, głównym celem tych starań było, aby szczecina szczotki przechodziła swobodnie przez włosy a nie gładziła ich tylko po wierzchu.

Prawdziwa szczotka Hindes'a, mając pojedyncze szczeciny osadzone na poduszeczce napelniającej się w czasie użycia powietrzem, prawdziwie odpowiada celowi, jako rzecz użyteczna i ekonomiczna, gdyż jest trwalsza i tańsza od szczotek starych systemów.

Cena prawdziwej szczotki Hindes'a rs. 2, mniejszej rs. 1 kop. 50, z przesyłką pocztową 50 kop. drożej. Skład główny na Cesarstwo i Królestwo w Centralnym Składzie Perfum i przyborów toaletowych

Jana Kalinowskiego,

dawniej A. KOCHA

w Warszawie, Krakowskie-Przedmieście

N° 65.

2184

Nauka i wychowanie.

- Lekcyj gry na cytrze** udzielam. Instytutowa 8, m. 8. 18534
- Podowita angielska**, Idalia Lwow, mająca wyższy patent, udziela zbiorowe lekcje pojedyncze u siebie i na mieście. Wspólna 12, mieszkania 10. 18086
- Osoba młoda** poszukuje miejsca jako lektorka w polskim lub francuskim języku, na dwie godziny dziennie. Wiadomość: ulica Chmielna 26, mieszkania 12, rano do 12.
- Student uniwersytetu** doświadczony w naukach i gruntownie posiadający języki: starożytny, rurski, niemiecki, oraz matematykę, poszukuje lekcji lub korepetycji. Złota 32 nowy, mieszkania 5, od godz. 3—5 i od 7 wieczorem, lub oferty w kant. Kurjera pod lit. M. 18476
- Student uniwersytetu** posiadający język niemiecki i francuski, poszukuje lekcji, korepetycji lub też innego stosownego zajęcia, za wynagrodzeniem pieniężnym lub od umowy. Może też przyjąć stałe miejsce w zamożnym domu. Oferty przyjmuje kantor Kurjera Warsz. pod lit. B. R. L. 2651
- Poszukuje się do konwersacji z dziećmi** przychodnie młodą francuzką. Marszałkowska 87, mieszkania 6. 18472
- Student uniwersytetu** udziela lekcji języków starożytnych, rurskiego, matematyki i niemieckiego, mógłby przyjąć kondycję. Plac św. Aleksandra 13, miesz. 9. 18437
- Języka niemieckiego** udziela z konwersacją K. Busse, Krucza 48, m. 16, róg Jerozolimskiej. 18282
- Parzyżanka** udziela lekcje i konwersacji zbiorowo, godziną dziennie 3 ruble na miesiąc, oprócz tego i prywatnie. Ul. Nowy-Swiat 58, mieszkania 9, od godziny 10—12. Leonia Niemętowska. 2387
- Lekcje buchalterji** udziela z upoważnieniem Rządu Jan Danilewicz, autor. Ulica Mazowiecka 11. 17477
- Osoba** posiadająca język francuski, niemiecki, rosyjski i przedmioty klasyczne, ma parę godzin wolnych, w których życzy udzielać lekcji. Wiadomość od 10—ej do 12—ej, ulica Krakowskie-Przedmieście 2, stróż wskaże. 18174
- Potrzebny jest nauczyciel niemieckiego** języka dla konwersacji, w zamiar za lekcję języka rosyjskiego. Adres: szpital Ujazdowski, do studenta Zacharowa. 18598
- Nauka koronek**. Wiadomość przy ulicy Wspólnej 6, mieszkania 19. Tamże należy można deseni i próbek. 18601
- Student uniwersytetu** gruntownie posiadający języki starożytne, rosyjski matematykę poszukuje lekcji. Sosnowa 11, mieszkania 4. 18609
- Student uniwersytetu** poszukuje korepetycji lub lekcji. Chmielna 76, mieszkania 13. 2671
- Nauczycielki polki**, znające dobrze język francuski i umiejące uczyć dobrze gramatyki tegoż języka, poszukuje się dla osoby starszej. Oferty uprasza się składać w kantorze Kurjera pod literami P. L. 18611
- Potrzebny na wieś nauczyciel**, posiadający język rurski, niemiecki, francuski. Wiadomość: hotel Drezdeński, miesz. 8. 18621
- Nauczycielka**, która ukończyła gimnazjum, może mieć mieszkanie i całodzienny stół za korepetycję i nadzór 2-ech panienek, od godziny 4—tej po południu. Wiadomość przy ulicy Królewskiej 9, mieszkania 6, w godzinach od 9—12 w południe lub od 5—6 po południu. 2676
- Instytutka z patentem** wyższym, poszukuje lekcji i korepetycji, lub miejsca stałego w Warszawie. Chmielna 7, mieszkania 3, od godziny 9—11. Emilia Tigerstedt. 18591

Posady i prace.

- Rzeźbiarz** do wyrobów na drzewie potrzebny. Żurawia 17, róg Kruczej, u rzeźbiarza.
- Znający język rosyjski**, posiadający kapitału rs. 1.000, może dostać zajęcie z dobrem wynagrodzeniem. Adresy uprasza się składać w biurze ogłoszeń, Senatorska 26, pod lit. A. K. 2615
- Gospodynini** potrzebna na wieś. Nowy-Swiat 9, miesz. 3, od godz. 9^{1/2} do 10—ej zrana. 18503
- Potrzebny jest pomocnik dyktatora**; uprasza się o składanie ofert i kopje świadectw w biurze ogłoszeń pp. Rajchman i Fendler, Senatorska 26, pod nazwą: „Dyktator.” 2657
- Panny** zdadne do staniów i spódnic potrzebne. Nowy-Swiat 52, Siemiska. 18280
- Do kapeluszy** męskich potrzebna jest panna uzdolniona w szyciu. Nowy-Swiat 57/55, Ginter. 18114
- Panny maszynistki**, podręczne i uczennice potrzebne są do bielizny. Nowy-Swiat 44/48, miesz. 16. 18292
- Człowiek młody** lub w sile wieku, mógłby złożyć rs. 1200 na pewnej gwarancji, i przy umówionym procencie, otrzyma posadę magazyniera fabryki z pensją 400 rs. rocznie. Oferty proszę składać w kantorze Kurjera pod adresem Konrad. 18247

- Panny** dzinarkki potrzebne do bielizny męskiej, Bracka 6, m. 10. 18351
- Urządnik i b. ohywatel**, z kwalifikacją, rekomendacją lub kaucją, pragnie posady rządcy domu, wiadomość Śliska 50, m. 5. 18346
- Młody chłopiec** z porządnej rodziny może znaleźć zajęcie w składzie wyrobów czeskich. Nowy-Swiat 7. 18492
- Potrzebne są panny** podręczne do pracowni sukien O. Wiediger, Bednarska 21. 18492
- Panny** do krawieczyny. zdadne, potrzebne są. Nalewki 13, m. 33. 18557
- Osoba młoda**, muzykalna, poszukuje miejsca do dzieci za 120 rs. rocznie. Marszałkowska 143, mieszkania 15. 18489
- Panny** zdadne do robienia okryć i panna do maszyny, ze stołem, potrzebne są zaraz w magazynie damskim, Miodowa 17.
- Demi-plac** dla osoby młodej, znającej tak dobrze język francuski, aby mogła tłumaczyć z polskiego, rurskiego i korespondować. Oferty złożyć w kiosku na Zielonym placu. 18256
- Uczeń** do handlu kolonialnego potrzebny zaraz. Krucza róg Wspólnej. 18446
- Potrzebna jest panienka** do nauki sukien. Ulica Wspólna 18, m. 2. 18439
- Potrzebna jest na wieś** bona ze znajomością krawieczyny. Wiadomość: Chłodna 32, mieszkania 20, od g. 12—4. 18421
- Potrzebne panny** uzdolnione w krawieczynie. Żurawia 3, m. 22. 18465
- Rs. 25** wynagrodzenia temu, kto wyrobi młodemu człowiekowi z fachu handlowego posadę. Oferty pod adresem „z Krakowa” proszę składać w kantorze Kurjera.
- Osoba** kompletnie uzdolniona w krawieczynie, bieliznie i w gospodarstwie domowym, opatrzona chlubnymi świadectwami, poszukuje miejsca panny służącej, na wyjazd lub w Warszawie. Adresy uprasza składać w administracji Kurjera pod literami O. Z. 18478
- Osoba** posiadająca 100 rubli kaucji i znająca języki: polski, francuski, rosyjski i buchalterję poszukuje odpowiedniego zajęcia. Wiadomość od godziny 12 do 2—ej, przy ulicy Krochmalnej, domu 53, m. 1. 18425
- Potrzebny kompletny rządcy domu**, przy ulicy Srebrnej, nieinaczej jak z kaucją 400 rubli, mieszkaniem w tymże domu. Oferty w kiosku na Zielonym placu. 18255
- Potrzebne są panny** zdadne do staniów i rękawów, w magazynie A. Horwat, Leszno 2. 18457
- Potrzebna jest bona** na wieś, znająca gruntownie język niemiecki i nieco polski. Zgłosić się ma między godzinami: 9—ta a 11—ta zrana, pod № domu 78, przy ulicy Marszałkowskiej, miesz. 13. 18595
- Do handlu win i towarów kolonialnych** potrzebny jest uczeń. Ulica Wolska 5.
- Lokaj** nie młody, przychodzący potrzebny od Nowego-Roku, do dwójga państwa. Świadectwa wiarogodnych mieszkańców Warszawy konieczne. Złota 4, mieszkania 5, od 4—ej do 5—ej wieczorem. 18593
- Żądana jest kobieta** do wyjęcia i do posługi z panją. Solna 12, mieszkania 4, na dole. 18617
- Młoda osoba** z prowincji poszukuje miejsca lektorki na godziny u jakiej pani. Oferty uprasza składać w biurze ogłoszeń, Senatorska 26, pod lit. M. R. 2678
- Potrzebne są panny** do spódnic. Sienna 8, miesz. 1. 18600
- Panna** przybyła z prowincji, poszukuje posady kasjerki, sklepowej, lub panny do towarzystwa. Wiadomość: ul. Daniłowiczowska 16, miesz. 30. 18610
- Wydatona z Prus**, wdowa, w średnim wieku, poszukuje odpowiedniego zajęcia do zarządu domem rodzinnym, lub u księdza, lub u człowieka lat podeszłych. Oferty składać pod lit. N. N. w kantorze Kur. War. 18617
- Panna** potrzebna do dzieł, może brać takowe do domu. Chmielna 9, mieszkania 72. 18635
- Subjekt fryzjerski** zaraz potrzebny. Warunki bardzo korzystne. Bielańska 25.
- Uczeń** potrzebny do zakładu felczersko-fryzjerskiego. Szpitalna 6. Z prowincji mają pierwszeństwo. 18577
- Potrzebna panna** do kwiatów. Ogrodowa 20, mieszkania 3. 18585
- Panny** potrzebne zaraz, do staniów i spódnic, zdadne. E. Wałkiewicz, Bielańska 6.
- Panny** przyzwoitych rodziców potrzebne. Papeterie. Sewerynow. 18315
- Osoba** w średnim wieku, inteligentna, potrzebna jest do dozoru dzieci i zajęcia się gospodarstwem. Wiadomość: Marszałkowska 117, w cukierni. 18620
- Panna** wydoskonalona do staniów i dziewczyny do nauki potrzebne. Orla 13. 18629
- Osoba** doskonale obeznana z handlem i posiadająca świadectwo, poszukuje miejsca kasjerki. Wiadomość: ul. Farmakowa 10, mieszkania 37. 2674

- Dla towarzystwa** przy chłopczyku lat 7, potrzebna jest niemka, w wieku od lat 13 do 15, porządnej familji. Wiadomość u pułkownika Kulczyckiego, ul. Nowolipki 19, od godziny 10 do 11—ej zrana i od 3 do 4—ej po południu. 18453
- Sklepowa młoda**, inteligentna i roztrząsna, obeznana z handlem galanterijnym i rękawicznictwem, poszukuje odpowiedniego miejsca. Rekomendacje poważne. Oferty przyjmuje kantor Kur. warsz. pod literami A. T. E. 18630
- „Poznania” osoba młoda**, która samodzielnie handel prowadziła, poszukuje miejsca, albo zarządu w domach zamożnych w Warszawie. Piekarska 10, miesz. 14, 3-cie piętro. 18580
- Ekonom energiczny**, zdolny, z chlubnymi świadectwami, wieku lat 30, szuka posady. Oferty proszę składać Aleje Jerozolimskie 18c, w filji piekarni W. Łapińskiego. 18576
- Potrzebny człowiek** umiejący czytać i pisać, któryby jeździł po prowincji z towarem i sprzedawał go. Kapitał potrzebny rs. 50. Oferty pod „dobry zarobek” w kantorze Kur. War. 18593
- Młody człowiek** z prowincji, który posiada gruntownie języki: rosyjski i polski i znający sądową praktykę, poszukuje jakiegoś zajęcia. Oferty proszę składać do kantortu Kur. War. pod lit. X. Z. 18588
- Młody człowiek**, znający język polski i niemiecki, obeznany gruntownie w handlu wódek, poszukuje miejsca w składzie wódek. Świadectwa chlubne. Łaska— we oferty uprasza składać pod lit. W. M. w kantorze niniejszego pisma. 18619

Kupno i sprzedaż.

- Do sprzedania** rozmaite rzeczy, jako to: porcelana, meble, koronki i inne drobiazgi. Mokotowska 19. 18363
- Futro** używane, niedźwiadki, zdadne do podróży. Wspólna 26, miesz. 26. 18364
- Maszyny** pończosznice w dobrym stanie są do sprzedania za bardzo przystępną cenę: jedna cienka, druga gruba. Tamże kupić tanio można garnitur mebli włosiem wyszlifany. Pańska 44, miesz. 3. 18486
- Meble** garnitur, szeslong, szafa, bardzo tanio do sprzedania. Złota 29, stróż wskaże. 18500
- Futro** damskie, piękne, w błamie. Warcka 9, miesz. 48. 18499
- 4 skórki** soboli, na kołnier i mufkę. Warcka 9, miesz. 48. 18498
- Zaparat** fotograficzny; stare olejne obrazy, biblioteka składająca się ze starożytnych książek i szabl z 1565 roku. Ulica Chmielna, domu 64, m. 20, u Rojewskiego. 18450
- Płyty** z cegły angielskiej Ramsaja 16"X20" poleca skład mater. bud. pod firmą W. Willmann, ulica Twarda 13—21/1089E.
- 2 futra** damskie w dobrym stanie, do sprzedania. Złota 24, mieszkania 36, zastatek można od 11—3. 18459
- Do sprzedania** szal prawdziwy turecki. Marjańska 3, mieszkania 4. 18463
- Kamiesz** wełniane dla dorosłych i dzieci, w składzie zabawek Heleny Roszkowskiej, Niecała 12. 2151
- Fortepian** czarny, elegancki, drezdeński fabryki, meble czarne rzeźbione, biurko damskie, lustro z konsolą, kwiaty do sprzedania Nowy Świat 62, m. 24. 18229
- Szafki** samo-grające w wielkim wyborze, z repertuarami polskich kompozytorów i zagranicznych, poleca M. Pozzi, zegarmistrz. Nowy-Swiat 31 (róg Chmielnej); ceny niskie; przyjmuje także do reperacji. 2648
- Futro** piękne elki męskie, które kosztowało rs. 700, na wysokiego mężczyznę, do sprzedania za rs. 250. Jerozolimka 49, mieszkania 13. 18452
- Furgon** dla rzeźnika do sprzedania. Ulica Piętna 16, róg Mokotowskiej. 18427
- Do sprzedania** po niskiej cenie: szuba laskawina na puchu, podbita żółtym atłasem, kamierki, mankiety okład zupełnie świeże z amerykańskich obrad. Ulica Nowogrodzka, dom Hozera 33, miesz. 1, na dole, od frontu. 18451
- Palto** nowe barany, wyłogi bobrowe, piecyk żelazny rozbierny. Nowo-Senatorska 6, stróż wskaże. 18429
- Fortepian** Irmiera krótki, czarny, prawie nowy, rs. 310. Marszałkowska 56 stary, 144 nowy, magazyn strojów. 18360
- Fortepian** Raucha, palisandrowy, mało używany rs. 300. Nowy-Swiat 62. Strojema, reperacje przyjmuje Cerulli. 18361
- Pekleflisz** i ozory peklowane, oraz baranina angielska jest do sprzedania, w jatkach głównych, przy ulicy Głownej, róg Krochmalnej 9, jatk 11, z czem polecam się szanownej publiczności.—F. Gasiński. 18422
- Kupuje** pianina i fortepiany używane. Ul. Sienna 13, m. 48. 18215
- Pasztety** (pain de gibier) zawsze świeże. Skład produktów wiejskich, Marszałkowska 119. 18431

- Szczeniak** pies, 9 tygodni, z wodolazów, do sprzedania. Ulica Sołec, od Tamki 54, stróż wskaże. 18442
- Kolier** i mufka sobolowe 25 rs., szopy męskie 30 rs., szafka do ubrania 9 rs., sukienka czarna kaszmirowa 12 rs. do sprzedania. Piętna 3, m. 2. 18458
- Spódniczki** ciepłe i halki na rozmaite ceceny, w składzie zabawek Heleny Roszkowskiej, Niecała 12. 2148
- Meble**, lustra, żyrandol i różne sprzęty domowe do sprzedania. Świętokrzyska 27 (23), mieszkania 17. 2624
- Wyprzedaż** mebli niżej kosztu, garnitury orzechowe, czarne, szafy, szafki do bielizny, łóżka, komody, biurka, biblioteki. Ul. Hoża 17. 18002
- Bez pośrednictwa** osób trzecich. Z powodu wyjazdu do sprzedania fortepian wiedeński, garnitur czarny, kryty czerwonym atłasem, garnitur jadalny dębowy i inne. Marjańska 4, mieszkania 9, codziennie od 2—5. Tamże do odstąpienia zaraz mieszkanie na 3 piętrze od frontu zupełnie odświeżone, z 5 pokoiów, nisz i przedpokojem, z wodociągami, za rs. 400 rocznie, z kontraktem do św. Jana. 18333
- Fortepiany**: krajowe, zagraniczne, rs. 250 do 350 i pianina. Krakowskie-Przedmieście 34, wprost Królewskiej, Tarnowski.
- Okręcie** pluszowe długie, tylko co zrobione, wea-le nie używane, zaraz do sprzedania za cenę zniżoną rs. 30. Aleja Jerozolimka 31, miesz. 21. 2643
- Fortepian**, pianino sprzedaje ratami, w dzierżawie tanio. Wiejska 11, m. 5. 18356
- Meble**, różne garnitury, otomany, szeslongi, komody, szafy i inne, wyprzedaż po niepraktykowane niskich cenach. Krakowskie-Przedmieście 10, mieszkania 3, wprost kościoła św. Krzyża. 17924
- Meble**: garnitur salenowy, krzesła faniżgi. Mokotowska 19. 18363
- Mitazyjne**, kolumny, stoliki, szafy rozbiernane, łóżka ozdobne, kredens, stół, krzesła, ottomany, szeslong, biurko, biblioteka, garnitur gabinetowy, szafka z lustrem, komoda, kandelabry, dywany, franki, żardnierki, do sprzedania. Marszałkowska 49 (nowy 119), na dole w drugiej bramie, mieszkania 15. 18091
- Dywany** najrozmaitsze, serwety, chodniki, koldry, wielki wybór! Pokrycia meblowe, „najlepiej kupować” w głównym składzie Giełżyńskiego, Marszałkowska 137. Towar świeży, modny, nie wybrukowany! 2474
- Meble** salenowe, garnitury czarne i orzechowe, umeblowanie jadalnego pokoju dębowe, oraz lustra i inne meble z 6-u pokoiów, do sprzedania b. tanio, u Chmielnej 32 nowy, m. 9, 4-ty dom od rogu ul. Marszałkowskiej, idąc do Brackiej. 18024
- Meble**: tanio do sprzedania, garnitur czarny, rzeźbiony, jedwabiem kryty i orzechowy utrechtem kryty, otomany, szeslong, 2 cafe kryte garnitury. Mokotowska 59, róg Placu św. Aleksandra, miesz. 37. 17624
- Meble** salenowe czarne i orzechowe, umeblowanie jadalnego pokoju, sypialnego, komoda, szeslong, szafy dębowe i orzechowe, biblioteka, stoliki do kart, garnitury fantazyjne, żyrandol, kolumny, dywany, franki, biurko i rozmaite salenowe rzeczy. Marszałkowska 111, pomiędzy Złotą i Chmielną, w bramie, 1-sze piętro, mieszkania 10. 18089
- Kort** multon wełniany, podwójny 55 kop. piejek. Draps de dames wyborowy, 2^{1/2} łokcia szeroki, rubli jeden. Korty na pokrycie futer rubli jeden kop. 25. Chustki bajowe angorowe, duże rs. 4. Koldry wełniane puszyste rubli trzy dostać w składzie fabrycznym, Krakowskie-Przedmieście 62 nowy, gmachu dobroczynności, byłym sklepie żyrdowskim. 18319
- Sztuczka** płótna krajowego 30^{1/2} łokcia 4 rs. 4. Sztuczka madepelamu wyborowego 31^{1/2} łokcia 4 kop. 50. Sztuczka Polonia (płótno wyborowe) za rs. 5. Sztuczka płótna jarostawskiego, ręcznej roboty, na murawie blichowanego, 33 łokcie rs. 7. Sztuczka creassu półpłótna 75 łokci za rs. 6 kop. 25. Tuzin chustek dużych, białych, kopiejek 90. Sześć ręczników adamaszkowych rs. 1 k. 90, dostać w składzie fabrycznym, Krakowskie-Przedmieście 62 nowy, gmachu dobroczynności, byłym sklepie żyrdowskim.
- Barchan** zdrowia, z kuterem po 15 kop. Barchan pikowy 24 kopiejek. Barchan kortowy gruby, z dużym kuterem 24 kopiejek. Kataniki trykotowe, higieniczne, wyborowe 80 kopiejek. Flanela biała, zdrowia po 70 kop. Flanela ponsowa, 2^{1/2} łokcia szeroka 55 kop. Baza ponsowa, gruba, najlepsza 2^{1/2} łokcia szeroka rubel jeden kopiejek dziesięć, sprzedaje skład fabryczny, Krakowskie-Przedmieście 62 nowy, gmachu dobroczynności, byłym sklepie żyrdowskim.
- Fortepian** krótki zagraniczny, kosztował rs. 600, do sprzedania za rs. 300. — Plac Warecki 14, w lombardzie. 18480
- 3 konie** młode, rasowe, zdadne do zaprzęgu i pod wierzch, do sprzedania. Ulica Smolna 28 domu, miesz. 3. 18501
- Do sprzedania** piękna czarna witryna, cęta oszklona, przydatna na wystawę. Wiadomość: Nowo-Senatorska 6, u stróża.

Porcelana zagraniczna stołowa i deserowa nie używana, oraz sukna ślubna z francuskiego białego atlasu, są do sprzedania, za bardzo niską cenę. Orla № 11, mieszkania 28. 2655

Do sprzedania 2 garnitury mebli, szafy, łóżka materace, stoliki, wózek dziecienny, futro damskie. Szpitalna 4, stróż wskaże.

Palcocik nowy do sprzedania, za przystępną cenę; także potrzebna panna do szycia bielizny. Chmielna 37, mieszkania 12, od godziny 10—12. 2663

Za bezcen garnitur mebli, krzesła fantazyjne, markizka, otomana, szeslong, biurko, łóżko, szafeczki, umywalka, kredens, stół, krzesła. Świętokrzyska № 39, mieszkania 2. 18519

Futro szopy męskie za rs. 40, mufka nurkowa, mała, za rs. 6. Bracka № 12, mieszkania 30. 18579

Szopy mało noszone, lisy nie noszone są do sprzedania, bardzo tanio. Sienna № 21 domu, mieszkania 12. 18592

Do sprzedania palto męskie, zupełnie nowe, sukna modnego koloru, prawie nowa. Sosnowa 11, m. 2. 18597

Krowy są do sprzedania, z przyczyny wyjazdu, przy ulicy Elektoralnej № 25.

Za bezcen garnitur męski, otomana, szeslong, biurko, łóżko, szafy, biblioteka, kredens, stół, krzesła. Szpitalna 5. 18628

Fortepian zupełnie w dobrym stanie, o 7-u oktawach, nowej konstrukcji, u nau czyciela muzyki, do sprzedania. Miodowa 3, mieszkania 17. 18626

Okrycie jedwabne, nowe, na wacie, dla osoby, by wyskoczyć, za rs. 38. Królewska № 1, w sklepie p. Babickiego. 18622

Za przystępną cenę jest pies ogar, chodzący w drugim polu, czarny, podpalany, w dwóch latach. Ulica Jerozolimska № 87, mieszkania 17, dom Smolaka, obok fabryki Dubeltowicza. 18582

Fortepian zagraniczny nowy z przesłizczonym głosem. Garniturek mebli salonowych, utrechtem kryty. Stolik czarny, szafki czarne, lustro w złotych ramach, wszystko bardzo ładne i tanio. Żurawia 24 nowy, na parterze od frontu, w magazynie strojów damskich. 18599

Do sprzedania poostawiono dwie pary chromot angielskich z bronzami w zakładzie wyrobów rymarskich Adama Zawadzkiego, Senatorska № 10, róg Daniłowiczowskiej. 18608

Do sprzedania garnitur mebli, futro męskie, oraz garderoba także za przystępną cenę. Ulica i plac Warecki № 6, mieszkania 13. Zostać można od godziny 9-jej do 1-jej z południa. 18613

Interesa handl. i majątk.

Do wydzierżawienia od 1-go Kwietnia 1887 roku kilkanaście folwarków, oddzielnie lub w dobrach Suchowieckich hrabiego Stanisława Kossakowskiego. Blizsze wiadomości udzieli miejscowa administracja w Mysłobazu po Wileńsko-Roweńskiej kolei żelaznej, stacja Lachowice. 18461

Willa w Pruszkowie za kratami żelaznymi do sprzedania. 18107

Posesja № 2389 Nowolipki, łokci 6820, a samego frontu 100 łok., do sprzedania. Wiadomość u stróża, także ogród warzywny do wydzierżawienia. 17604

Agent handlowy wyjeżdżający w tych uniach na prowincję, a następnie do Cesarstwa, w interesie jednej z tutejszych firm, przyjmie zlecenia także innych kupców. Interesanci raczą złożyć oferty pod lit. W. S. w administracji Kur. War. 18547

Poszukuje się kupna placu, tysiąc lub więcej łokci kwadratowych, na założenie cmentarza. Wiadomość w magazynie Kogena, ulica Marszałkowska № 149. 2623

Fabryka mydła i świec w jednym z gubernialnych miast Królestwa Polskiego z nieruchomości, gruntem i składami, do sprzedania lub wydzierżawienia na niesłychanie dogodnych warunkach. Wiadomość u p. D. Blücker w Lublinie, dom Molczanowskiego. 17867

Osoba posiadająca leżący kapitał, mniej więcej około 1,600 rs., gdyby go zechciała pożyczyć na lat trzy, na spłatę ratami, może otrzymać w procencie oddzielny pokój i wszelkie wygody. Rękojmię spłaty punktualnie zupełnie wystarczające. Propozycja korzystna dla emeryta lub dla zamożnych rodziców, pragnących w ten sposób umieścić ucznia na stancji. Oferty przyjmuje kantor Kurjera pod literami H. M. 2652

Sklep spożywczo-kolonijny z dystrybucją, skantorem pism, maszyną do cukru do sprzedania. Ogrodowa 42 stary. 18466

Potrzebny wspólnik lub wspólniczka, do rozwinienia interesu przynoszącego procentu sto za sto, w sumie 400 rs. Przyjmuje oferty kantor Kurjera „Vox populi.” 18504

Sklep wiktualowy do sprzedania. Świętokrzyska 18. 18479

Agent handlowy, wyjeżdżający do Cesarstwa w drugiej połowie grudnia r. b., przyjmie zlecenia pp. fabrykantów, kupców i przemysłowców do następujących miast: Grodno, Wilno, Ryga, Psków, Petersburg, Nowogrod, Twer, Moskwa, Tuła, Orel, Kursk, Charków, Połtawa, Odesa, Kijów i Berdyczów. Zlecenia przyjmują się do 10 grudnia. Panowie reflektanci zgłaszać się zechcą dla porozumienia się osobiście lub listownie do księgarni M. Rawicz w Piotrkowie pod adresem S. J. Agent będzie przyjmować zlecenia osobiście w Warszawie w dniach 26, 27 i 28 listopada r. b., w mieszkaniu przy ulicy Hożej № 13, m. 2, w godzinach od 10 zrana do 3 po południu, a w m. Łodzi w dniach 3, 4 i 5 grudnia r. b. w księgarni p. Fischera w tychże godzinach. 17991

Plac 50,000 łok. do sprzedania na bardzo dogodnych warunkach, w całości lub częściowo. Gotówka nie jest wynagólna. Wiadomość: A. Nowakowski i syn, Bielańska 3. Bez pośrednictwa osób trzecich. 17415

Sklep spożywczo-dystrybucyjny do sprzedania, targu dziennego do 20 rubli, nabycia może sprawdzić na miejscu, przez kontrolowanie paru dni. Ulica Leszno № 55 nowy. 18244

Sklep norymberski połączony z magazynem strojów, przy ulicy Marszałkowskiej, jest do odstąpienia w każdym czasie. Wiadomość: ul. Złota № 24 nowy, m. 22. 18491

Kawiarnia w dobrym punkcie do odstąpienia. Ulica Ordynacka № 11. 18441

Z powodu wyjazdu odstępuje sklep spożywczy z dystrybucją, dobrze się opłacający. Wiadomość w kantorze służących, Przechodnia № 7. 18305

Z powodu nagłego wyjazdu, jest sklep wiktualowy wraz z dystrybucją, do sprzedania. Dunaj Wąski № 16. 18276

Sklep mydlarski do sprzedania w każdym czasie, w dobrym punkcie. Wiadomość: Żelazna Brama № 6, w składzie mydła. 18291

Sklep z materiałami piśmiennymi, dystrybucją, w bardzo dobrym punkcie, zaraz do sprzedania. Wiadomość: Świętokrzyska 18, mieszkania 8. 18025

Do sprzedania fabryka wyrobów galanteryjnych, sprowadzanych dotąd przeważnie z zagranicy, na bardzo przystępnych warunkach. Blizsza wiadomość Miodowa 3, mieszkania 33. 18219

Sklep spożywczy wraz z dystrybucją do sprzedania. Ulica Wronia № 62. 18116

Rs. 4,000, 5,000, 8,000, 10,000 i 15,000 do ulokowania w całości lub w części na domy w Warszawie. Wiadomość w kancelarii notariusza przy hipotece Wgo Olszewskiego u p. Gumńskiego. 18227

Restauracja do sprzedania, w dobrym punkcie. Wiadomość: Chmielna № 43. 18263

Do sprzedania zaraz garkuchnia ze stacjami stołownikami z kolei, z powodu zrozu właściciela. Złota № 46 nowy. 18390

Agent komisowy, ułatwia, załatwia wszelkiego rodzaju interesa najdrobniejsze i najdelikatniejszej natury, przyjmując wszelkie zlecenia listowne miejscowe, jako też ze wsi, rozmaitego rodzaju komis. Leszno № 67/71, m. 23. 18401

Sklep spożywczy połączony z dystrybucją jest do sprzedania. Ul. Piękna № 31. 18353

Sklep dystrybucyjno-norymberski zaraz do sprzedania. Świętokrzyska № 16, komorne nie drogie. 2659

Rs. 300 potrzeba na pierwszy numer hipoteki na 3 miesiące, to jest do czasu otrzymania pożyczki z Tow. Kr. Ziem. Warunek korzystny. Leszno 23, sklep wiktualowy. 18604

Osoba mająca mały kapitał może znaleźć odpowiednie utrzymanie, to jest flaczarnię z całym przyborem, może być zaraz przy ulicy Freta № 48 (44 dawny), blisko Kościelnej. 18625

Restauracja położona między dwoma hotelami do wydzierżawienia z zupełnym urządzeniem. Wiadomość w kantorze hotelu Kowieńskiego, Koza № 1. 18581

Sklepek wiktualowy do sprzedania, za rs. 120, dający skromne utrzymanie dla rodziny. Pańska № 19. 18587

Z powodu zmiany interesu do sprzedania sklep spożywczy z dystrybucją, narożny. Dobra № 61, róg Mariensztadtu. 18302

Posiadającym pensji od 1,200 rubli 200. udzielam kredyt wekslowy, do rubli 200. Wspólna 44, m. 22, od 3—5. 18603

Do sprzedania sklep spożywczy. Czerniakowska № 65b. 18614

Sklep mydlarski, w dobrym punkcie, przy targu, egzystujący od lat dwunastu, jest do sprzedania. Aleksandrja № 2, wiadomość w sklepie. 18586

Do sprzedania sklep, z dwoma oknami wystawowymi, pokojem i kuchnią, z towarem lub bez, w miejscu targowym, przy kościele, komorne bardzo tanie, kontrakt dwu-letni, zdający dla kupca, młynarza, materiały piśmienne i tym podobne. Wiadomość: Grzybów № 3. 18583

Sklep mydlarsko-dystrybucyjno-norymberski do sprzedania. Elektoralna № 17. 18586

Ktoby chciał nabyć za 1,500 rubli interes przemysłowy, którego czynność wchodzi w zakres gospodarczy, a dający utrzymanie nawet licznej rodzinie, zechce złożyć swój adres w kantorze tegoż pisma, pod lit. U. S.

Lokale.

Marszałkowska 67 nowy, obok gimnazjum, do wynajęcia od 1 stycznia 1887 trzy pokoje z balkonem na III piętrze od frontu z przedpokojem i kuchnią, z wodociągami, zlewem, piwnicą i górą wspólną za rs. 320 rocznie, stróż wskaże. 3602

Potrzebny pokój osobny lub wspólny dla osoby przyzwyczajonej znającą krawiecczynę, może być przy pracowni sukien. Składanie adresów z oznaczeniem ceny w kantorze Kurjera Warsz. pod lit. M. 18438

Elegancki pokój. Ulica Włodzimierska 19, mieszkania 15. 18278

Z powodu wyjazdu do odnawienia przy ulicy Kruczej № 27, 2-e piętro, elegancki lokal umeblovany, złożony z przedpokoju, dużego salonu o 3-ach oknach, z balkonem i 3-ach pokojów, kuchni, pasażu, dwóch schodów, piwnicy, góry wspólnej. Zlew, wodociąg, dzwonek elektryczny. Ogłądać do 4 po poł. 18104

Sklep, oraz pokój kawalerski do wynajęcia. Miodowa 15 (dawny 11). Wiadomość w biurze właściciela domu. 2669

3 pokoje, przedpokój, kuchnia, do Nowego-Roku 20 rs. Wiejska 11. 18556

Do wynajęcia dwa pokoje lub jeden, z meblami lub bez i pomieszczenie dla jednej osoby przy wdowie. Ulica Chłódna № 8, mieszkania 32. 17758

Umeblowany okazały apartament, wraz ze szkłem, porcelaną, urządzeniem kuchennym, do wynajęcia każdego czasu. Wiadomość: Aleja Jerozolimska № 63, u stróża.

Pomieszczenie dla nauczyciela z całodziennym utrzymaniem. Krakowskie-Przedmieście 38, m. 24, wprost Saskiego ogrodu.

Zaraz do wynajęcia salon sypialny, przedpokój umeblovany, pierwsze piętro, miesięcznie. Nowy-Swiat № 41. Stróż wskaże.

Apartment złożony z 7-u pokojów, przedpokoju, kąpieli i innymi wygodami, do wynajęcia od każdego czasu, lub od 1 stycznia. Wiadomość na miejscu, Hoża № 22, róg Kruczej. 18268

Sklep z obszernymi suterynami przy ulicy Niecałej № 11, gdzie woda sodowa, jest do wynajęcia od 1 stycznia 1887 r. 18248

Mieszkanie suche, widne, ciepłe, składające się z trzech pokojów, przedpokoju i kuchni, do wynajęcia zaraz, lub od 1 stycznia. Ogrodowa № 27 nowy. 18402

Do wynajęcia przy ulicy Pokornej № 6. Blisko Muranowa i Nalewek, od 1-o stycznia 1887 r., cała posesja składająca się z oficyny murowanej, o parterze i 3-ach piętrach, z lodownią, zdadna na fabrykę, dystrylarnię lub na zakład wód mineralnych. Odnajęć można w części lub całości. Wiadomość: ulica Twarda № 3, u Hufnagla. 18435

Do wynajęcia zaraz pokój duży, piękny, frontowy, umeblovany. Warecka 11 nowy, mieszkania 3. Konie z karetą do sprzedania lub wynajęcia. 18473

2 pokoje z przedpokojem od frontu mogą być i oddzielnie, bardzo ładne, trzeci dom od Marszałkowskiej, Złota 4, m. 6. 18392

Mieszkanie na Nowym-Swiecie przy pojedynczej osobie bardzo tanio do wynajęcia. Wiadomość Nowy-Swiat № 37 u rządcy domu od godziny 4 do 8 po poł. 18369

Do wynajęcia z d. 1 Kwietnia 1887 r. lokal fabryczny, o sile parowej lub bez niej, przy ul. Gęsiej, w domu pod 14—30/2492a, wiadomość u rządcy. 18398

Mały pokój odnajmując studentowi kursu prawnego, spokojnego prowadzenia się, pierwszeństwo ma posiadający język niemiecki. Rymarska № 6—8, m. 14. 18353

Budynek fabryczny murowany, składający się z 9 u izb na dole i widnej nad całym budynkiem góry, z urządzeniem gazowem, wodą, do tego obszerny plac, na nim szopy i składy—do wydzierżawienia od 1 Lipca 1887 r. Czerniakowska 96, trzeci dom za fabryką gazu. 16925

Do wynajęcia zaraz trzy pokoje i kuchnia świeżo wyrestaurowane. Krakowskie-Przedmieście № 2. 18173

Do wynajęcia w każdym czasie, przy rogu ulicy Marszałkowskiej i Żurawiej obszerny plac z dużą szopą drewnianą, mogącą służyć na wozownie, stajnie lub magazyn, całość zdadna na skład materiałów opałowych, budowlanych lub tym podobnych. Wiadomość w cukierni Loursa'a. 18578

Do wynajęcia ładne mieszkanie, składające się z 5-u pokojów, z wszelkimi wygodami, może być i z meblami. Aleja Jerozolimska № 25, mieszk. 7. 2679

Poszukuje się zaraz lokalu złożonego z dwóch pokojów i kuchni, z których jeden umeblovany. Adresy składać w biurze ogłoszeń Rajchmana i Frendlera, Senatorska 26, pod J. A. B. 2672

Do wynajęcia zaraz trzy pokoje elegancko umeblovane z przedpokojem i kuchnią, zlew, wodociąg, 2-gie piętro ulica Krucza № 19 domu, m. 6, wiadomość od 10 rano do 2 po połud. 18606

W dobrym punkcie jest do odstąpienia w każdym czasie pół sklepu wyłączone na sprzedaż owoców. Królewska № 1, w sklepie ogrodniczym Babickiego. 18623

Potrzebne jest mieszkanie przy rodzinie z usługą i samowarem z osobnym wejściem dla kobiety zaraz. Oferty w kantorze Kurjera pod lit. A. N. 18627

Doniesienia rozmaite.

Towarzyszka na wyjazd zagranicę potrzebna. Wiadomość w kantorze kurjera pod lit. T. N. 18467

Oszczędzajcie! Pizerabia według mody, reperuje, farbuję, odnawia do niepoznania wszelką garderobę męską. Garderoba nowa, używana, do sprzedania bardzo tanio, Marszałkowska 143, w dziedzińcu zakład reperacyjny Jana. 18323

Fortepian wiedeński, dobry, do wynajęcia. Sienna 23, m. 8. 18309

Zegarki złote, srebrne i niklowe w wielkim wyborze, już obciążone i uregulowane, poleca M. Pozzi, zegarmistrz, Nowy-Swiat 31, róg Chmielnej. 2649

Ujazdowska № 6, róg Instytutowej. Z powodu wyjazdu, do odstąpienia po znacznie niższej cenie mieszkanie frontowe, na parterze, suche, ciepłe, składające się z przedpokoju, 6 pokojów, kuchni i 2 pokojów dla służ. Tamże za bezcen są do sprzedania meble i domowe rzeczy, wiadomość u stróża. 18379

Bilety wizytowe drukowane, od 50 kop. za 100 sztuk i litografowane od rs. 1 k. 24 w nowo otworzonym sklepie A. J. Wiśniakowskiego, Trębacka, róg Nowo-Senatorskiej № 2. 2399

Skarpetki bez szwu, kolorowe i białe, bardzo wygodne i trwałe, w składzie zabawek Heleny Roszkowskiej. Niecała № 12.

Polecamy nasze od lat 10 powszechnie znane ze swej dobroci dla osób słabych i rekonwalescentów „Vin de Santé” (Wino zdrowia). Cena butelki rs. 2. Specjalny handel win F. Venulet et Co. Długa № 49, wprost Nalewek. 17908

Farfuchy gospodarskie, ozdobne i dziecinne, przeniesione tymczasowo z Włodzimierskiej 23, na Erywańską № 16, w składzie koronek ruskich. 5

Osoby chcące odbyć słabość lub kurację, znajdują prawdziwie uczciwą i sumienną opiekę u akuszerki, pokoje oddzielne i wspólne, cena umiarkowana. Pańska 21—19. 18254

Najtańsze pończochy, skarpetki, oraz nadrabianie; także potrzebna związka. Marszałkowska 139. 2675

Lekcje kroju udzielam według systemu francuskiego. Tamże potrzebne panny kompletnie zdolne do staników. Nowy-Swiat № 40, Brandel. 18624

Akuszerka przyjmuje osoby spodziewające się słabości i na kurację. Ogrodowa 30.

Młzatka życzy sobie przyjąć dziecko do wykarmienia, pokarm świeży. Nowolipie № 21, mieszkania 5. 18445

Dziecko na garnuszek chce wziąć. Ulica Pańska № 19, mieszk. 2, parter. 18129

Młzatka ze świeżym pokarmem, życzy przyjąć dziecko do piersi. Ulica Nowolipie № 21, m. 5. 18454

Chłopczyka kilka - tygodniowego, inteligentnych rodziców, oddają na własność. Oferty przyjmuje kantor Kurjera pod lit. H.

Wieniawa. Odpowiedz, na list pozostał wiony w kantorze Kurjera Warszawskiego bez podpisu przesłać do Kurjera Warszawskiego H. P. 18584

5 rs. nagrody otrzyma, kto odniesie zgubiony parasol jedwabny w ceratowym pokrowcu, czarny, na ulicy Wspólna № 18, mieszkania 10. 18276

Zginął pudel żółty, z gatunku affepinzer, ze znacznikiem pod № 8153. Łaskawy znalazca odprowadzi na Nowy-Swiat, dom zarządu wojennego № 69, mieszkania № 2, za co otrzyma wynagrodzenie. 18631

Książka. W dniu 3-m b. m. przechodząca kuli: Królewska, Graniczna, do Gościńskiego dworu, zgubiona została książka w 1-lla okładce, z rachunkami roboty bednarskiej, na imię W. Grunblatt. Uprasza się o zwrócenie takowej do bednarza na ulicy Grzybowskiej № 17, za nagrodą rs. 10.

Zgubione zostały weksle trzy miesięczne z ratką wolską: jeden na rs. 60, podpisany przez Mordkę Richtera z Prasny, drugi na sumę rs. 100, z podpisem Izraela Rojnika, trzeci na rs. 20, z podpisem Białowieckiego z Mławy. Ostrzega się, że zastrzeżenia gdzie należy zrobiono. 18612

Kotka, mała, całkiem biała, tylko ogon i łapki nad oczami bure, zginęła wczoraj wieczorem. Uprasza się o odniesienie za nagrodą, ulica Grzybowska 15, m. 10. 2680